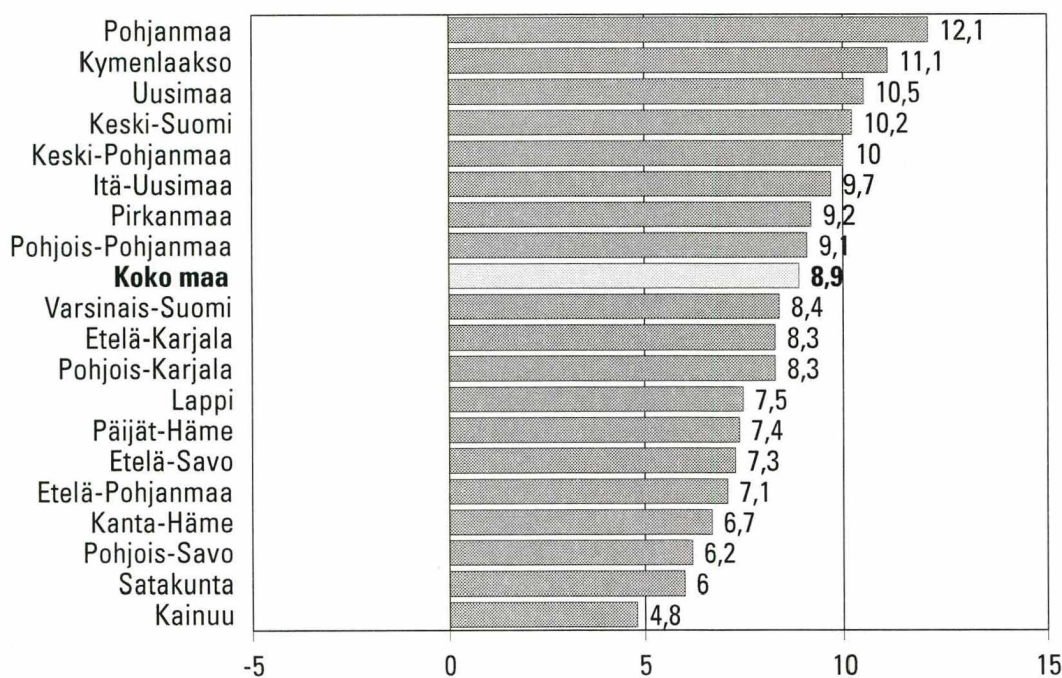

Kuluttajabarometri maakunnittain

2002, 4. neljännes

Kuluttajien luottamusindikaattori maakunnittain, 4. neljännes 2002

Itä-Uudenmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut.

Ahvenanmaan lukuja ei esitetä maakuntatarkastelussa erikseen tulosten suuren satunnaisvaihtelun vuoksi. Koko maan lukuihin Ahvenanmaan luvut kuitenkin sisältyvät.

Saadut haastattelut maakunnittain 4. neljännes 2002

Uusimaa	1 183	Pohjanmaa	164
Pirkanmaa	432	Kymenlaakso	161
Varsinais-Suomi	420	Etelä-Savo	152
Pohjois-Pohjanmaa	341	Pohjois-Karjala	152
Keski-Suomi	249	Etelä-Karjala	133
Satakunta	239	Itä-Uusimaa	95
Pohjois-Savo	231	Kainuu	80
Etelä-Pohjanmaa	198	Keski-Pohjanmaa	71
Päijät-Häme	194	Ahvenanmaa	25
Lappi	188		
Kanta-Häme	165	Yhteensä	4 873

Sisällys

	Sivu
Katsaus	4
Tutkimusmenetelmä	9

Kuviot

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	10
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	11
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	12
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	13
5. Kuluttajahinnat: muutos seuraavien 12 kk aikana	14
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	15
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	16
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	17
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavien 12 kk aikana	18
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavien 6 kk aikana	19
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavien 6 kk aikana, maakunnittain	20
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	21
13. Miten todennäköisesti talous säästää seuraavien 12 kk aikana	22
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	23
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	24
16. Kotitalouden rahatilanne	25
17. Rahankäyttö kestotavaroihin	26

Katsaus

Suomen talouskehitys

Mennyt vuosi (kuvio 1, sivu 10)

Kuviosta 1 käy ilmi miten kuluttajat ovat arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskentaperiaate on esitetty sivulla 9.

Vuosina 1997–2000 kuluttajien arviot maan talouskehityksestä olivat melko myönteisiä. Vuonna 2001 arviot huononivat ja saldoluku kääntyi miinukselle. Vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä saldoluku oli –7,3. Väestöryhmistä vain opiskelijat (+3) ja 15–24-vuotiaat (+4) katsoivat maan talouden hieman parantuneen. Muut väestöryhmät arvioivat sen huonontuneen. Heikoimpana kehitystä pitivät maatalousyrittäjät ja eläkeläiset (–13). Maakunnista pessimistisimpiä olivat Kainuun (–14) ja Uudenmaan (–11) kotitaloudet.

Tuleva vuosi (kuvio 2, sivu 11)

Pitkään vallinnut kuluttajien optimismi Suomen talouden tulevasta kehityksestä kääntyi vuonna 2001 miinukselle. Vuoden 2002 aikana odotukset ovat olleet hieman plussalla. Neljännellä neljänneksellä talousodotuksia kuvaava pisteluku oli +1,1. Vajaa puolet ennusti Suomen talouden olevan vuoden kuluttua ennallaan. Paranemista ennusti kolme kymmenestä ja huononemista joka neljäs. Opiskelijat (+13) ja alle 35-vuotiaat arvioivat talouden paranevan, eläkeläiset (–5) ja yli 45-vuotiaat huononevan. Maakunnista toiveikkain oli Pohjanmaa (+7), pessimistisin Kanta-Häme (–5).

Työttömyys (kuvio 3, sivu 12)

Talouskehityksen hidastuminen on synkistänyt kuluttajien työttömyysodotuksia vuodesta 2001 lähtien. Vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä työttömyysodotusten saldoluku oli +12,8 (työttömyys kasvaa). Työttömyyden kasvua ennusti neljä kymmenestä, vähenemistä kaksi kymmenestä. Väestöryhmistä vain 15–24-vuotiaat (–9) ja opiskelijat (–8) uskoivat työttömien määrän vähenevän. Muita synkempää työttömyyskehitystä ennustivat väestöryhmistä eläkeläiset (+23) ja maatalousyrittäjät (+20) sekä maakunnista Kanta-Häme (+18) ja Uusimaa (+17).

Kuluttajahinnat

Mennyt vuosi (kuvio 4, sivu 13)

Kuluttajabarometrilla tutkitaan myös miten suomalaiset seuraavat kuluttajahintojen muutoksia. Haastateltavia pyydetään arvioimaan kuinka monta prosenttia kuluttajahinnat ovat muuttuneet viimeisen vuoden aikana. Hintojen vuosimuutokseksi arvioitiin vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä +2,9 prosenttia. Kuluttajahintaindeksillä mitattu hintojen vuosimuutos samana aikana oli +1,6 prosenttia.

Tuleva vuosi (kuvio 5, sivu 14)

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia hinnat tulevat seuraavan vuoden aikana muuttumaan. Hintojen odotettiin nousevan seuraavan vuoden aikana +1,7 prosenttia.

Oman talouden kehitys

Mennyt vuosi (kuvio 6, sivu 15)

Kotitaloudet ovat arvioineet taloutensa parantuneen vuodesta 1996 lähtien. Kotitalouksien oman talouden kohentuminen on vuonna 2002 kuluttajien mielestä hidastunut. Vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä saldoluku oli +4,2. Väestöryhmistä tyytyväisimpiä olivat ylemmät toimihenkilöt (+16). Huonoimmaksi taloutensa kehityksen arvioivat työttömät (–20), omaa kotitaloutta hoitavat (–12) ja eläkeläiset (–3). Maakunnista Kainuun (–6) ja Päijät-Hämeen (–1) kotitaloudet arvioivat taloutensa hieman huonontuneen, muut parantuneen. Parhaimpina omaa talouskehitystään pitivät Itä-Uusimaan taloudet (+14).

Tuleva vuosi (kuvio 7, sivu 16)

Kuluttajien odotukset oman taloutensa tulevasta kehityksestä ovat olleet jo pitkän aikaa myönteisiä. Vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä kuusi kotitaloutta kymmenestä arveli taloutensa olevan ennallaan vuoden kuluttua. Joka neljäs odotti sen paranevan ja yksi kymmenestä huononevan. Talousodotuksia mittaava saldoluku oli +9,4. Väestöryhmistä maatalousyrittäjät (+1) ja eläkeläiset (–2) arvelivat taloutensa olevan suunnilleen ennallaan. Muut väestöryhmät odottivat taloutensa selvästi paranevan. Optimistisimpia olivat omaa kotitaloutta hoitavat (+19), opiskelijat (+18) ja työttömät (+17). Eri alueilla luottamusta oli eniten Itä-Uusimaalla (+14), vähiten Etelä-Pohjanmaalla (+4).

Ostamisen edullisuus (kuvio 8, sivu 17)

Ostamisen edullisuutta mittaavan osoittimen arvo laski vuoden 2002 alussa toistakymmentä pistettä pudoten nollan tuntumaan. Neljännellä neljänneksellä saldoluku nousi pistelukuun +8,7. Väestöryhmistä ylemmät toimihenkilöt (+19) arvioivat asiaa myönteisimmin. Kriittisimpiä olivat opiskelijat (–10) ja työttömät (–3). Eri alueista myönteisimpiä oltiin Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Etelä-Savossa (+18), kriittisimpiä Etelä-Pohjanmaalla (–2).

Rahatilanne, rahankäyttö kestotavaroihin (kuviot 16–17, sivut 25–26)

Kotitalouksien rahatilanne on parantunut seitsemän vuotta. Saldoluku oli vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä +26,9. Paras rahatilanne oli ylemmillä toimihenkilöillä (+44), muita huonompi työttömillä (+9) ja opiskelijoilla (+9). Eri alueista kärjessä oli Pohjanmaa (+35), hännillä Etelä-Savo (+22). Kotitaloudet kuvasivat rahatilannettaan loka-joulukuussa seuraavasti: "velkaannuimme": 1,9 %, "käytimme säästöjä kulutukseen": 3,5 %, "rahat riittivät nippin napin": 38,9 %, "pystyimme säästämään hieman": 48,8 % ja "pystyimme säästämään paljon": 6,1 % kotitalouksista.

Kotitalouksia pyydetään myös arvioimaan kuinka paljon he käyttävät rahaa kestotavaroihin seuraavan vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Rahankäyttöä kuvaava saldoluku oli –7,2. Eniten rahankäyttöään arvelivat vähentävänsä työttömät (–16) ja eläkeläiset (–12) ja vähiten ylemmät toimihenkilöt (–0,5).

Kuluttajien luottamusindikaattori (CCI) ja sen osatekijät saldolukuina maakunnittain, 4. neljännes 2002

Maakunta	Oma talous, tuleva 12 kk	Säästämismahdollisuus- det, tuleva 12 kk	Suomen talous, tuleva 12 kk	Työttömien määrä, tuleva 12 kk	Luottamus-indikaattori (CCI)
Koko maa	9,4	37,9	1,1	12,8	8,9
Uusimaa	12,8	45,1	0,5	16,5	10,5
Varsinais-Suomi	8,4	39,4	-0,7	13,7	8,4
Satakunta	6,5	29,8	-0,8	11,5	6,0
Kanta-Häme	7,5	41,9	-4,8	17,8	6,7
Pirkanmaa	8,8	36,6	2,5	11,2	9,2
Päijät-Häme	5,7	35,6	-0,4	11,5	7,4
Kymenlaakso	11,3	36,8	4,5	8,0	11,1
Etelä-Karjala	7,6	35,2	1,5	11,2	8,3
Etelä-Savo	11,7	27,5	2,5	12,4	7,3
Pohjois-Savo	8,0	28,5	-0,4	11,2	6,2
Pohjois-Karjala	8,8	35,7	2,8	14,0	8,3
Keski-Suomi	10,0	36,3	2,9	8,2	10,2
Etelä-Pohjanmaa	4,3	34,5	2,7	13,2	7,1
Pohjanmaa	7,3	38,5	6,7	4,2	12,1
Keski-Pohjanmaa	7,8	46,8	0,4	14,8	10,0
Pohjois-Pohjanmaa	7,1	39,0	2,2	11,7	9,1
Kainuu	5,5	26,5	0,2	13,2	4,8
Lappi	10,1	29,3	0,0	9,2	7,5
Itä-Uusimaa	14,3	33,8	2,2	11,6	9,7

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Kuluttajien luottamusindikaattori (CCI) ja sen osatekijät saldolukuina väestöryhmittäin, 4. neljännes 2002

Väestöryhmä	Oma talous, tuleva 12 kk	Säästämismahdollisuudet, tuleva 12 kk	Suomen talous, tuleva 12 kk	Työttömien määrä, tuleva 12 kk	Luottamus-indikaattori (CCI)
Miehet	11,3	42,9	4,7	12,7	11,6
Naiset	7,6	33,6	-2,6	12,9	6,4
15-24 -vuotiaat	16,1	18,5	12,5	-8,9	14,0
25-34 -vuotiaat	21,1	57,2	4,9	9,4	18,4
35-44 -vuotiaat	12,1	54,1	0,2	14,6	13,0
45-54 -vuotiaat	7,6	46,8	-2,4	18,4	8,4
55-64 -vuotiaat	-1,9	31,6	-5,6	21,8	0,6
65-74 -vuotiaat	-2,4	11,2	-4,0	23,8	-4,8
Perusasteen koulutus	6,6	20,0	0,0	13,1	3,4
Keskiasteen koulutus	12,0	37,0	2,5	11,2	10,1
Korkea-asteen koulutus	9,7	64,3	0,4	14,7	14,9
Pääkaupunkiseutu	13,4	45,4	2,1	15,6	11,4
Muu Etelä-Suomi	9,6	39,1	-1,0	14,3	8,3
Länsi-Suomi	7,9	36,9	1,7	11,2	8,8
Itä-Suomi	9,3	30,2	1,4	12,3	7,1
Pohjois-Suomi	7,8	34,3	1,3	11,1	8,1
Maatalousyrittäjät	1,5	47,3	-3,3	20,3	6,3
Muut yrittäjät	13,1	60,2	-0,3	15,6	14,3
Ylemmät toimihenkilöt	12,4	74,5	4,6	13,6	19,5
Alemmat toimihenkilöt	7,9	57,9	-2,2	12,4	12,8
Työntekijät	8,7	48,1	1,0	13,8	11,0
Työttömät	17,4	-5,9	1,7	17,1	-1,0
Opiskelijat	18,1	6,4	12,9	-7,8	11,3
Eläkeläiset	-1,8	14,5	-5,1	23,4	-4,0
Omaa kotitaloutta hoitavat yms.	19,4	41,6	-2,7	12,4	11,5
Yksinasuvat	10,0	22,8	-0,8	13,0	4,8
Lapsiperheet	12,2	55,8	2,4	9,2	15,3
Muut (aikuis)taloudet	6,7	41,4	0,8	15,8	8,3
Alin tuloneljännes	6,9	-8,1	-0,7	13,3	-3,8
2. alin tuloneljännes	9,7	39,7	-0,4	14,3	8,7
2. ylin tuloneljännes	9,5	61,8	-0,3	12,9	14,5
Ylin tuloneljännes	11,4	76,7	4,4	13,6	19,7
Tulot tuntemattomat	8,9	22,6	5,5	4,8	8,1
Kaikki yhteensä	9,4	37,9	1,1	12,8	8,9

Kuluttajien luottamusindikaattori
(kuvio etukannessa ja taulukko sivulla 5)

Kuluttajien luottamusindikaattorin laskentaperiaate on esitetty sivulla 9. Luottamusindikaattorin arvo oli vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä +8,9. Mielialat olivat muita alueita luottavaisemmat Pohjanmaalla (+12) ja Kymenlaaksossa (+11). Kainuussa (+5), Satakunnassa ja Pohjois-Savossa (+6) talousluottamusta oli maakunnista vähiten. Väestöryhmistä luottamusta oli eniten ylemmillä toimihenkilöillä ja ylimmällä tuloneljänneksellä (+20). Lapsiperheet (+15) olivat selvästi luottavaisempia kuin usean aikuisen taloudet (+18) tai yksin asuvat (+5). Eläkeläisten (-4) ja työttömien (-1) talousluottamus oli miinuksella.

Ostoaikomukset

Ostoaikomukset koskevat yleensä seuraavaa puolta vuotta. Poikkeuksena omistusasunto, jonka osalta suunnittelujakso on 12 kuukautta.

Omistusasunto
(kuvio 9, sivu18 ja taulukko s.6)

Asuntokaupan vilkkaina vuosina 1980-luvun lopulla asunnon ostoa suunnitteli joka kymmenes kotitalous. Tämän jälkeen ostoaikeet laskivat muutaman vuoden ajan. Vuoden 1995 lopulta lähtien ostoaikeet alkoivat pikkuhiljaa nousta. Vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä 6 prosenttia vastaajista suunnitteli asunnon ostamista vuoden sisällä. Väestöryhmistä ostoaikeita oli eniten ylempien toimihenkilöiden (10 %) ja omaa kotitaloutta hoitavien talouksilla (10 %) ja vähiten eläkeläisten (2 %), työttömien (3 %) ja opiskelijoitten (4 %) talouksilla. Lapsiperheet suunnittelivat asunnon hankintaa useammin kuin yksinasuvien taloudet. Eri alueista kärjessä olivat Keski-Suomi ja Kanta-Häme (9 %). Vähiten ostoaikeita oli Pohjois-Pohjanmaalla ja Kymenlaaksossa (3 %).

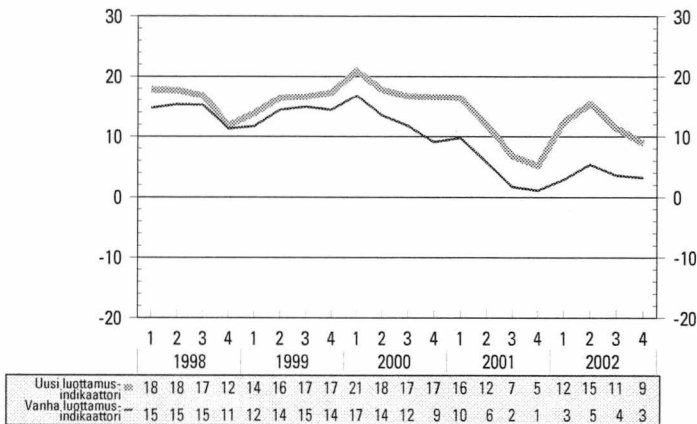
Barometri selvittää myös asunnon hankinnan rahoitustapoja. Tärkeimmät rahoitustavat ja niiden osuudet olivat: pankkilaina 46 %, nykyisen asunnon myyntitulo 29 % ja omat säästöt 19 % kotitalouksista.

Henkilöauto
(kuvio 10, sivu 19 ja taulukko s.6)

Kotitalouksista 8,7 prosenttia suunnitteli ostavansa tai vaihtavansa henkilöauton puolen vuoden sisällä. Tämän mukaan kotitaloudet ostaisivat talven ja kevään aikana noin 205 000 henkilöautoa. Näistä uusia autoja olisi noin 50 000 ja käytettyjä autoja noin 155 000 kappaletta. Lapsiperheet (13,3 %) suunnittelivat auton ostoa useammin kuin yksin asuvien taloudet (5,4 %). Eri alueista eniten ostoaikeita oli Etelä-Savossa (13 %) ja vähiten Kainuussa (3 %).

Barometri selvittää myös auton hankinnan rahoitustapoja. Neljä kymmenestä aikoi rahoittaa autonostonsa pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla ja kolme kymmenestä säästöillään. Joka kuudes aikoi turvautua pankkilainaan ja 12 prosenttia osamaksukauppaan.

Kuluttajien luottamusindikaattori vv. 1998–2002

Vuosineljännes ja indikaattorin pisteluku

Asunnon ja auton ostoaikomukset väestöryhmittäin, 4. neljännes 2002

Väestöryhmä	Asunto 12 kk sisällä % kotitalouksista	Auto 6 kk sisällä % kotitalouksista
Miehet	6,2	10,5
Naiset	5,9	6,9
15–24 -vuotiaat	5,0	10,7
25–34 -vuotiaat	11,6	11,5
35–44 -vuotiaat	7,7	11,1
45–54 -vuotiaat	5,2	9,5
55–64 -vuotiaat	4,2	6,6
65–74 -vuotiaat	2,3	1,5
Perusasteen koulutus	3,3	5,6
Keskiasteen koulutus	6,7	9,7
Korkea-asteen koulutus	9,0	11,1
Pääkaupunkiseutu	7,3	6,7
Muu Etelä-Suomi	6,7	9,3
Länsi-Suomi	5,9	9,5
Itä-Suomi	6,0	8,0
Pohjois-Suomi	3,3	8,2
Maatalousyrittäjät	7,2	6,7
Muut yrittäjät	8,2	15,7
Ylemmät toimihenkilöt	10,3	10,3
Alemmat toimihenkilöt	8,3	10,9
Työntekijät	5,9	11,7
Työttömät	3,3	5,5
Opiskelijat	4,3	8,3
Eläkeläiset	2,4	2,6
Omaa kotitaloutta hoitavat yms.	10,2	12,3
Yksinasuvat	5,5	5,4
Lapsiperheet	7,5	13,3
Muut (aikuis)taloudet	5,6	8,7
Alin tuloneljännes	2,5	3,8
2. alin tuloneljännes	6,1	8,0
2. ylin tuloneljännes	7,4	11,0
Ylin tuloneljännes	10,2	13,6
Tulot tuntemattomat	4,4	8,4
Kaikki yhteensä	6,0	8,7

Koti, asuminen

(taulukko 11, sivu 20)

Sisustaminen, asuntoremontti

Kodin sisustamista seuraavan puolen vuoden sisällä suunnitteli 45 prosenttia kotitalouksista. Sisustusaikkeitä oli muita enemmän ylempien toimihenkilöiden ja 25–34-vuotiaiden talouksissa (64 %) ja lapsiperheissä (58 %). Eläkeläistalouksista joka viides aikoi käyttää rahaa kodin sisustamiseen.

Asuntoremonttia suunnitteli joka kolmas talous. Lapsiperheillä (38 %) remonttiaikkeitä oli suunnilleen kaksin verroin yksinasuviin (20 %) tai opiskelijoihin (16 %) verrattuna. Eri alueista Keski-Pohjanmaalla (42 %) oli remonttiaikkeitä eniten.

Kodinkoneet, viihde-elektronikka

Kodinkoneita aikoi hankkia joka viides talous. Hankinta-aikomukset vähenivät iän myötä. Joka kolmas 15–24-vuotiaiden talouksista aikoi hankkia kodinkoneita. Yli 55-vuotiaiden talouksista samaa suunnitteli 12 prosenttia.

Viihde-elektronikkaa aikoi hankkia neljä taloutta kymmenestä. Eniten hankinta-aikomuksia oli 15–24-vuotiaiden (62 %) ja opiskelijoiden (59 %) talouksilla, vähiten 65–74-vuotiaiden (14 %) ja eläkeläisten talouksilla (16 %).

Lomamatkat

(taulukko 11, sivu 20)

Kotitalouksien lomamatka-aikeet olivat edelleen korkealla. Neljä kymmenestä taloudesta aikoi tehdä ulkomaan lomamatkan puolen vuoden sisällä. Maakunnista kärjessä olivat Uusimaa (56 %), hännillä Kainuu (23 %), Pohjois-Karjala (27 %) ja Lappi (28 %). Väestöryhmistä eniten lomasuunnitelmia oli ylemmillä toimihenkilöillä (59 %) ja ylimmällä tuloneljänneksellä (57 %). Muita vähemmän niitä oli maatalousyrittäjillä (24 %) ja työttömällä (26 %). Lapsiperheillä (33 %) suunnitelmia oli vähemmän kuin usean hengen aikuistalouksilla (43 %) tai yksinasuvilla 15–54-vuotiailla (48 %).

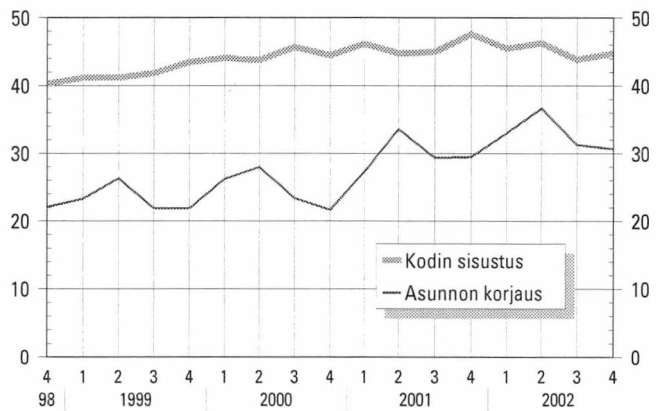
Kotimaan lomamatkoja suunniteltiin eniten Keski-Pohjanmaalla (69 %) ja Pohjois-Karjalassa (63 %), vähiten Itä-Uusimaalla (40 %) ja Kainuussa (45 %). Väestöryhmistä kärjessä olivat ylin tuloneljännes (64 %), ylemmät toimihenkilöt (63 %) ja opiskelijat (62 %) ja hännillä maatalousyrittäjät (39 %), työttömät ja eläkeläiset (44 %).

Vapaa-aika

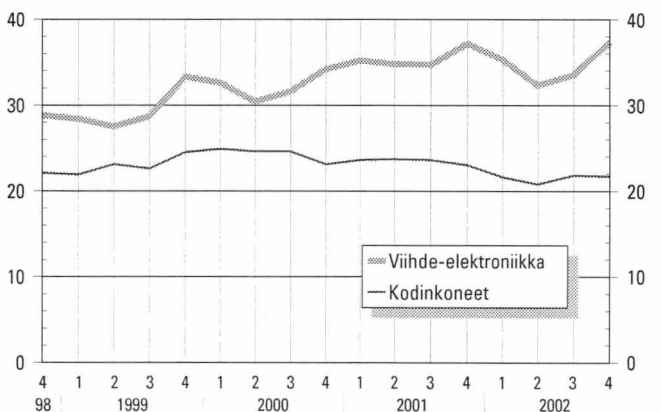
(taulukko 11, sivu 20)

Muun kulkuvälineen kuin auton aikoi hankkia 9,5 % ja kalliita harrastus- ja urheiluvälineitä 18,6 % kotitalouksista. Lapsiperheillä oli kulkuvälineiden (29 %) ja harrastusvälineiden (15 %) hankinta-aikkeitä kaksinkertaisesti muihin talouksiin verrattuna. Vapaa-ajan asunnon hankintaa suunnitteli 2,6 % kotitalouksista.

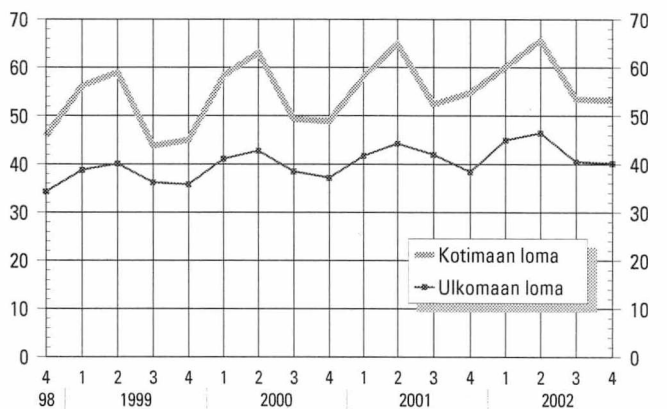
% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin

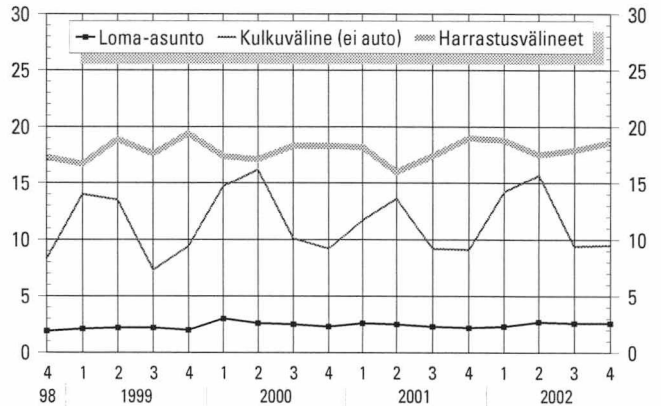
% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin

% kotitalouksista aikoo tehdä lomamatkan 6 kk sisällä

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin

1 = 1. neljännes 2 = 2. neljännes 3 = 3. neljännes 4 = 4. neljännes

Säästäminen (kuviot 12–13, sivut 21–22)

Säästämisen edullisuutta arvioitaessa punnitaan eri sijoituskohteiden tuotto-odotuksia. Tämän vuoden neljännessä neljänneksellä säästämisen edullisuutta mittaava saldoluku oli +14,2. Kolme taloutta neljästä (1 730 000 taloutta) ilmoitti todennäköisesti säästävänsä seuraavan vuoden aikana. Säästöaikeita oli toisia enemmän ylempien toimihenkilöiden (92 %) ja yrittäjien (87 %) talouksilla. Keskimääräistä vähemmän niitä oli työttömien (47 %), opiskelijoiden (55 %) ja eläkeläisten (60 %) talouksilla. Eri alueista säästämisaikomuksia on eniten Uudellamaalla (77 %) ja vähiten Kainuussa (61 %).

Säästämismotiivit

Säästämiseen voi olla erilaisia syitä. Tavallisin syy on pahan päivän varalle säästäminen (1 190 000 taloutta). Myös velan hoitoa (910 000) ja lomanviettoa (865 000) varten säästetään yleisesti. Kestokulutushyödykkeitä varten säästää 705 000, vanhuuden varalle 625 000 ja asuntoon etukäteen 235 000 taloutta.

Säästöjen sijoitusmuodot

Rahat aiotaan useimmiten sijoittaa pankkitilille (1 200 000 taloutta). Muut sijoitusmuodot ja talouksien määrät olivat: sijoitusrahastot tai muut arvopaperit 355 000, säästövakuutukset 410 000, kiinteä omaisuus 280 000, asunto-osake 250 000, pörssiosakkeet 225 000, taide- ja arvoesineet 130 000, vapaa-ajan asunto 115 000, obligaatiot tai muut joukkovelkakirjat 100 000 ja muu sijoitusmuoto 40 000 taloutta.

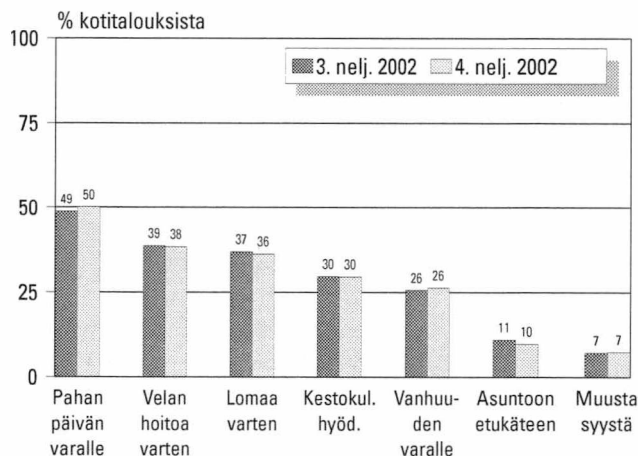
Luotonotto (kuviot 14–15, sivut 23–24)

Vuoden 2002 viimeisellä neljänneksellä seitsemän kymmenestä taloudesta piti ajankohtaa hyvänä luotonotolle. Kaksi kymmenestä oli toista mieltä. Luotonoton edullisuutta kuvaava saldoluku oli +26,8. Lainanottoaikomukset olivat ennallaan. Kotitalouksista 15 prosenttia (355 000 taloutta) suunnitteli vuoden 2002 viimeisellä neljänneksellä ottavansa lainaa seuraavan vuoden aikana. Opiskelijoiden talouksilla (26 %) ja omaa kotitaloutta hoitavilla (22 %) oli lainan ottoaikeita muita enemmän. Eläkeläisillä (3 %) ja työttömillä (11 %) lainan ottoaikeita oli muita vähemmän.

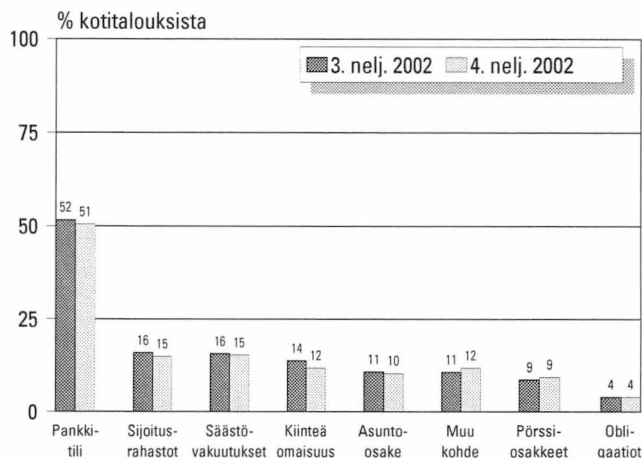
Luotonoton motiivit

Kotitalouksilta tiedustellaan myös suunnitellun luoton käyttötarkoitusta. Käyttötarkoitukset jakaantuivat seuraavasti: kestokulutustavarat tai matkat 6,8 %, asunto-osake 3,5 %, kiinteä omaisuus 3 %, opinnot 2,6 %, arvopaperit 0,2 % ja muu käyttötarkoitus 2 prosenttia kotitalouksista.

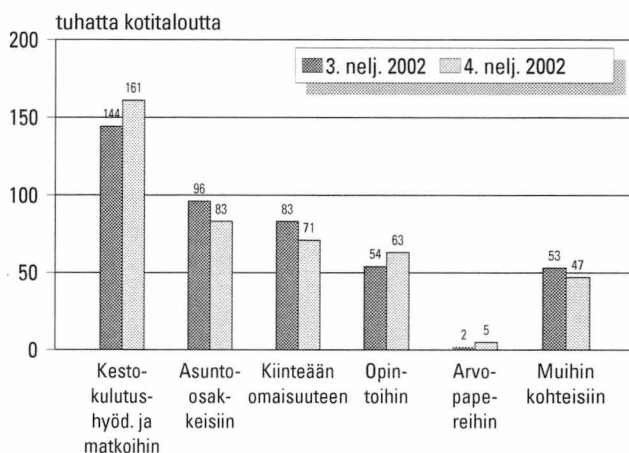
Mitä varten kotitaloudet aikovat säästää?

Mihin kotitaloudet aikovat sijoittaa säästönsä?

Mitä varten kotitaloudet aikovat ottaa luottoa?

Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometri on haastattelututkimus, jonka avulla mitataan suomalaisten mielikuvia – arvioita ja odotuksia – yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksia tehdä suuria hankintoja, säästää tai ottaa lainaa. Lisäksi tutkimuksella selvitetään nykyaikaisten koneiden ja laitteiden yleisyyttä kotitalouksissa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot on kerätty EU:n komission toimeksiannosta joka kuukausi.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat aina olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Lokakuussa 1995 keskeisimmät kysymykset yhdenmukaistettiin EU-maiden harmonisoidun kuluttajasurveyn 15 kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia kuluttajabarometrin tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi nykyinen kuluttajabarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Tietojen keruu

Kuluttajabarometrin tiedot kerättiin joulukuuhun 1999 asti Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä. Tutkimuksessa käytettiin kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitettiin kysymykset kolme kertaa puolen vuoden välein, ja kohdehenkilöistä oli joka kuukausi uusia noin kolmannes. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät haastattelut (puhelimitse) eri puolilla Suomea.

Tammikuusta 2000 alkaen kuluttajabarometrin kohteena on kuukausittain kokonaan vaihtuva henkilöotos. Samaa otosta käytetään myös suomalaisten matkailututkimuksen ym. kyselyjen tiedonkeruussa. Kaikki haastattelut tehdään nyt keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tutkimusalueena on edelleen koko maa ja kuluttajabarometrin vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Edellä kuvatulla tiedonkeruumenetelmän muutoksella on jonkin verran vaikutusta kuluttajabarometrin vastausjakaumiin.

Maakunnittainen neljännesvuositarkastelu on tehty ottamalla tutkimukseen mukaan loka-, marras- ja joulukuun haastatteluaineisto. Kuluttajabarometrin netto-otoskoko oli vuoden 2002 neljännellä neljänneksellä 6 558 henkilöä. Vastauksia saatiin 4 873, joten tutkimuksen nettokato oli 25,7 prosenttia.

Saldoluku

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolu-kuihin. Laskentaperiaate esitetään oheisessa taulukossa. Esimerkkinä on kuvio 1, sivu 10: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kuukautta sitten, 3. neljännes 2002.

Haastateltavilta kysytään: “Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten?” Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosenttiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulojen summana saadaan saldoluku.

Vastaus	%-osuus	Paino-kerroin	Tulo
Paljon parempi	0,5	1	0,5
Hiukan parempi	17,0	0,5	8,5
Samanlainen	55,1	0	0
Hiukan huonompi	23,5	-0,5	-11,7
Paljon huonompi	1,6	-1	-1,6
Ei osaa sanoa	2,4	0	0
Yhteensä	100		-4,3 = saldoluku

Luottamusindikaattori

Kuluttajien uusi luottamusindikaattori lasketaan seuraavien kysymysten saldoluvuista:

- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyiseen
- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyiseen
- Pystytkö taloutenne säästämään seuraavien 12 kuukauden aikana?
- Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen?

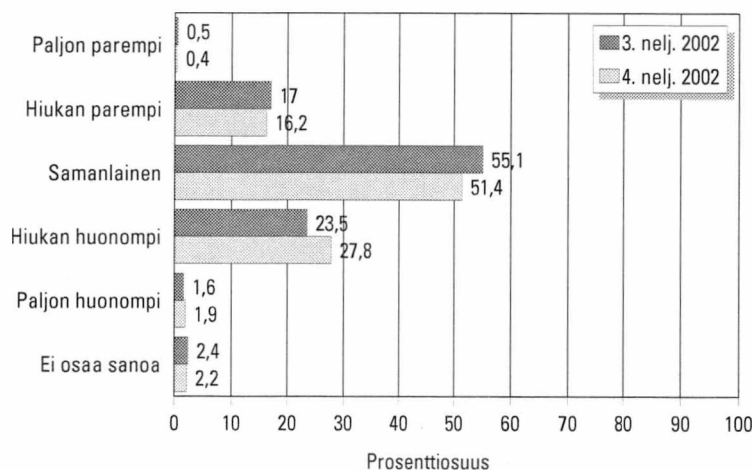
Saldoluvut lasketaan yhteen (työttömyysodotuksen etumerkki vaihdettuna) ja jaetaan neljällä. Saldoluku-
vut ja kuluttajien luottamusindikaattori voi vaihdella -100:n ja +100:n välillä.

Vanhan luottamusindikaattorin osatekijöitä olivat oman ja Suomen talouden tulevaisuuden lisäksi näiden mennyt kehitys sekä kestotavaroiden ostoedullisuus.

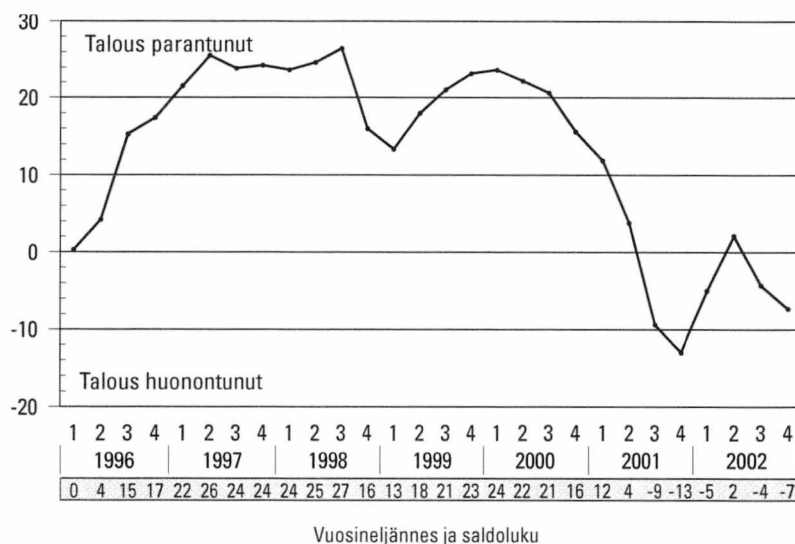

1. Suomen taloudellinen tilanne

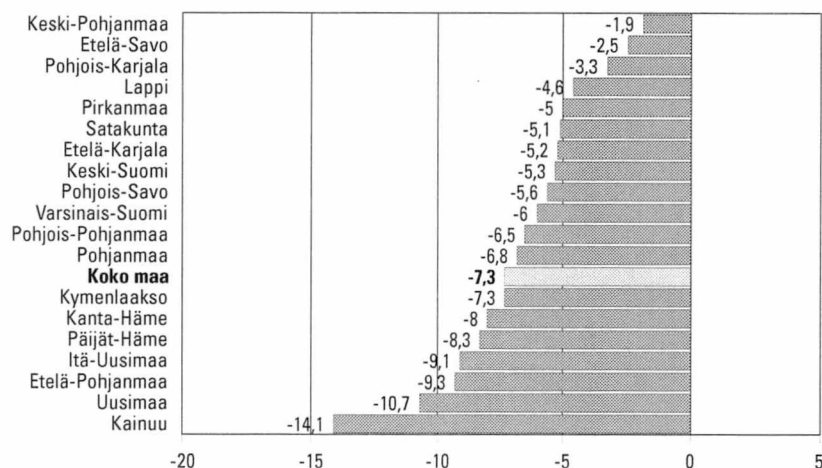
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

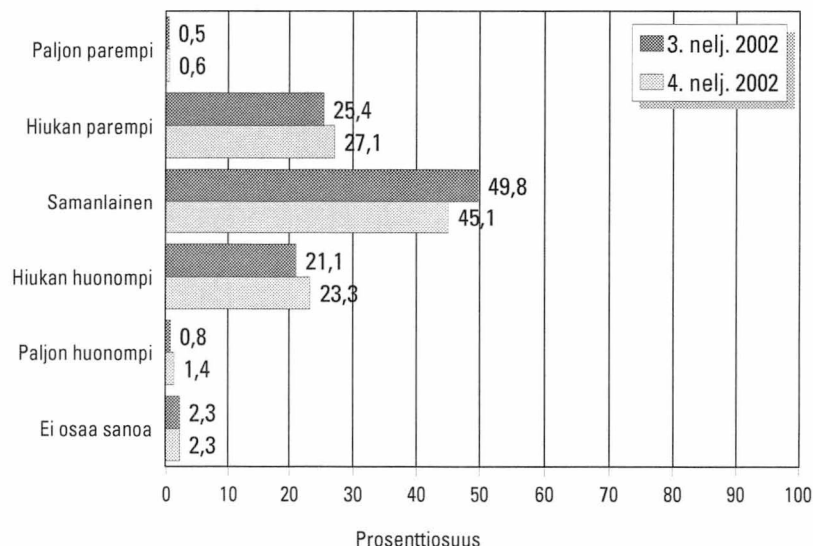
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

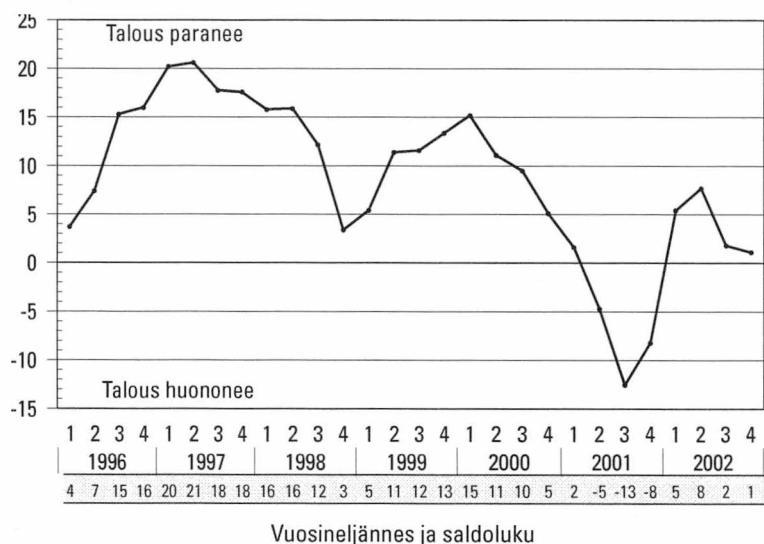
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

2. Suomen taloudellinen tilanne

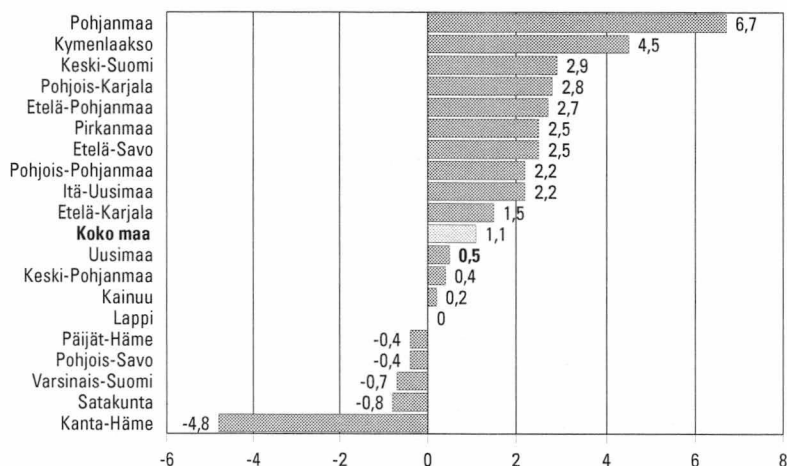
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

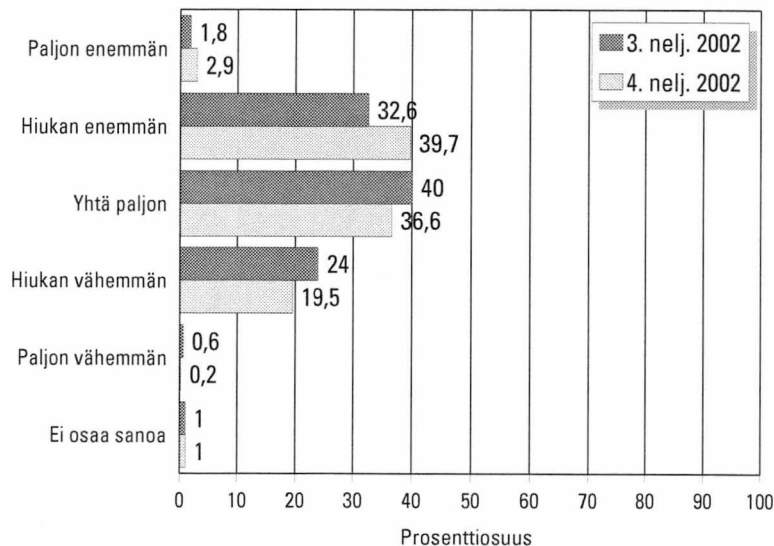
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

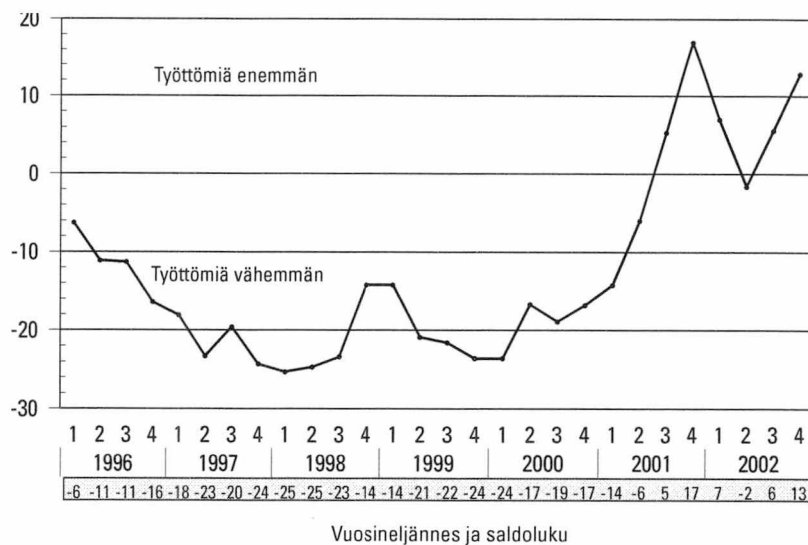
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

3. Työttömien määrä

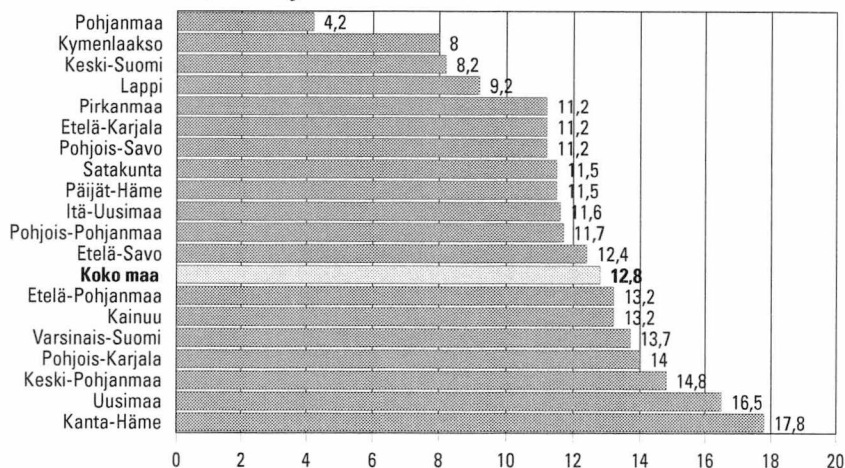
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

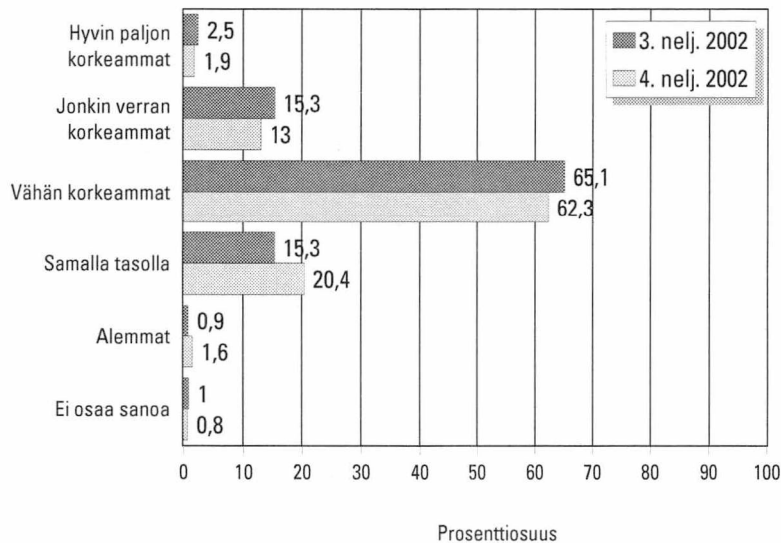
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

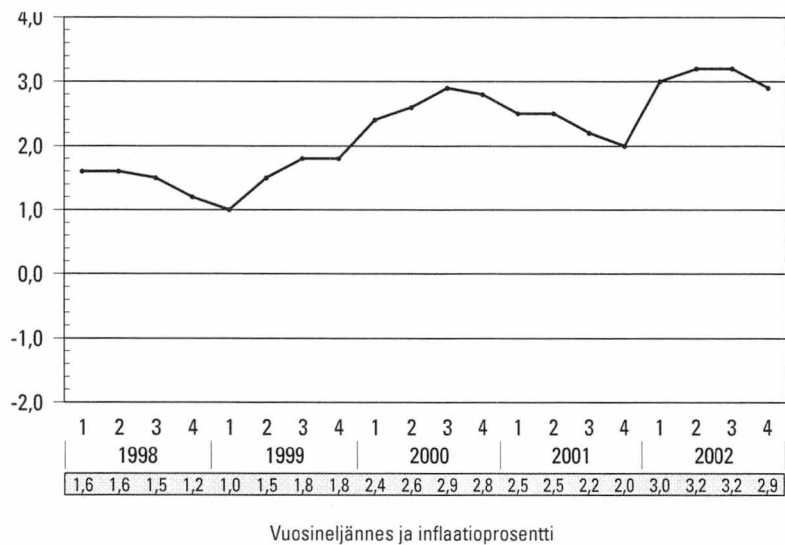
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

4. Kuluttajahinnat

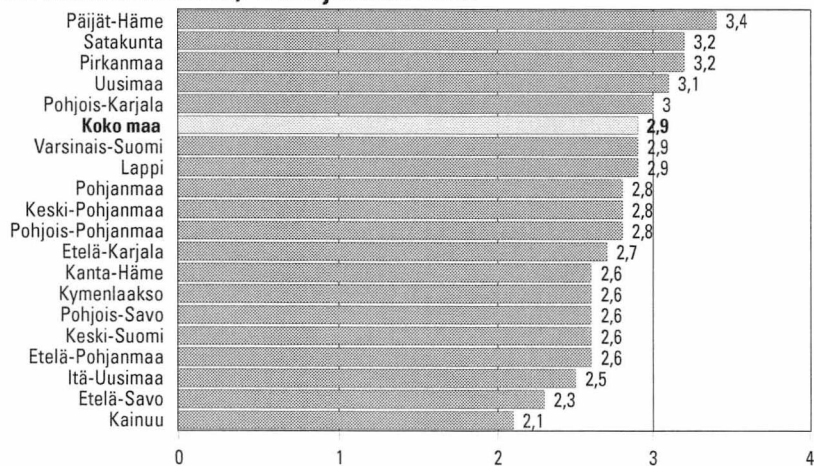
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Inflaatioarvio (arvio hintojen muutoksesta vuoden takaisesta, %)

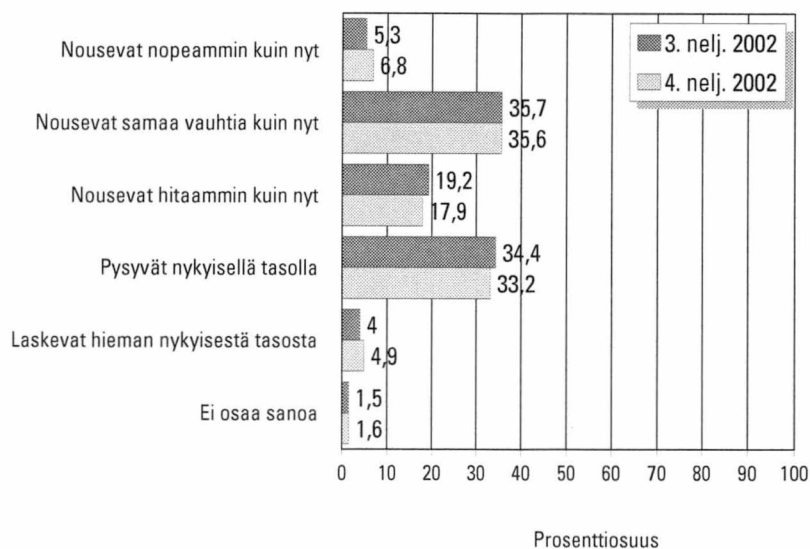
Inflaatioarvio maakunnittain, 4. neljännes 2002

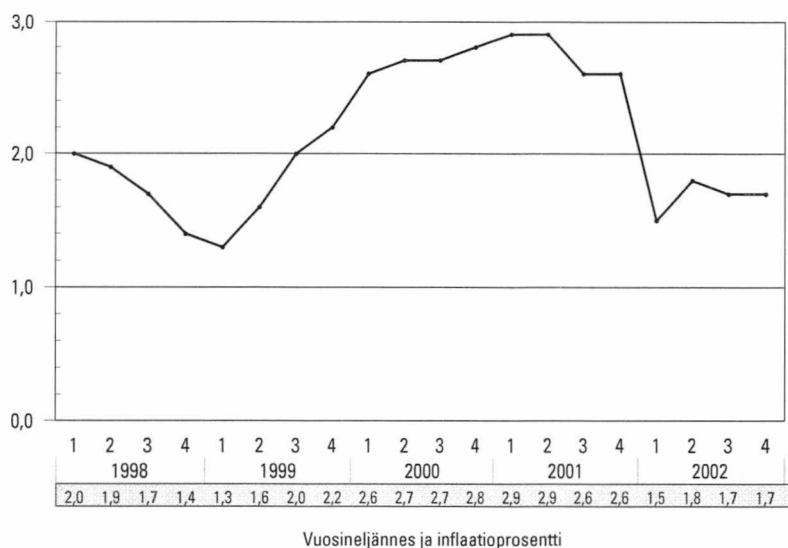
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

5. Kuluttajahinnat

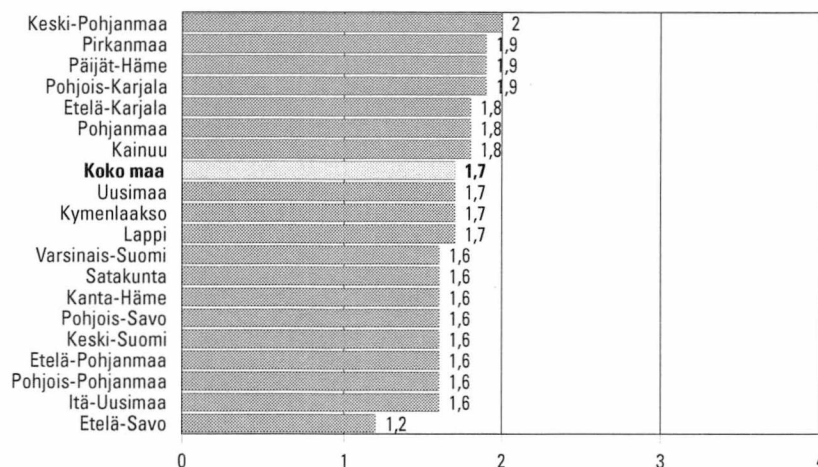
Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana

Inflaatioennuste (ennuste hintojen muutoksesta vuosi eteenpäin, %)

Inflaatioennuste maakunnittain, 4. neljännes 2002

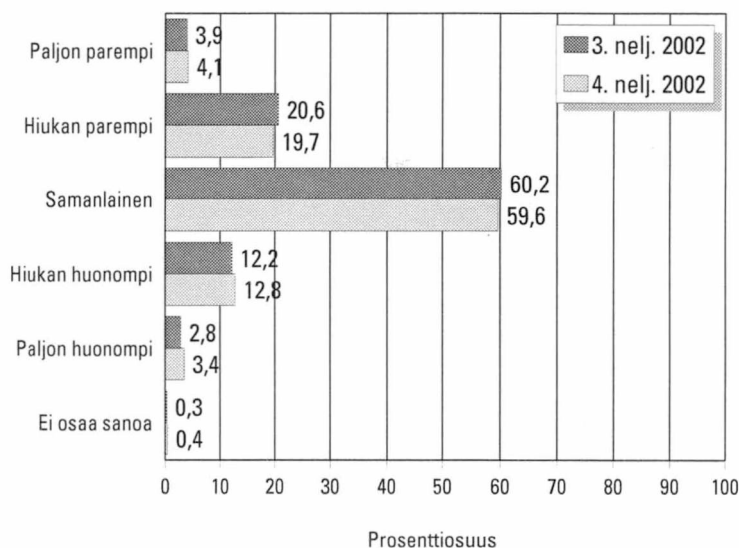

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

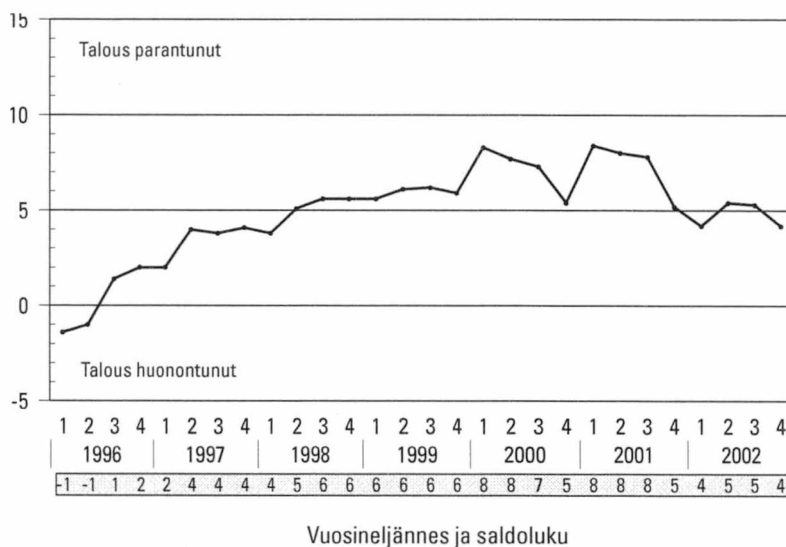

6. Oman talouden tilanne

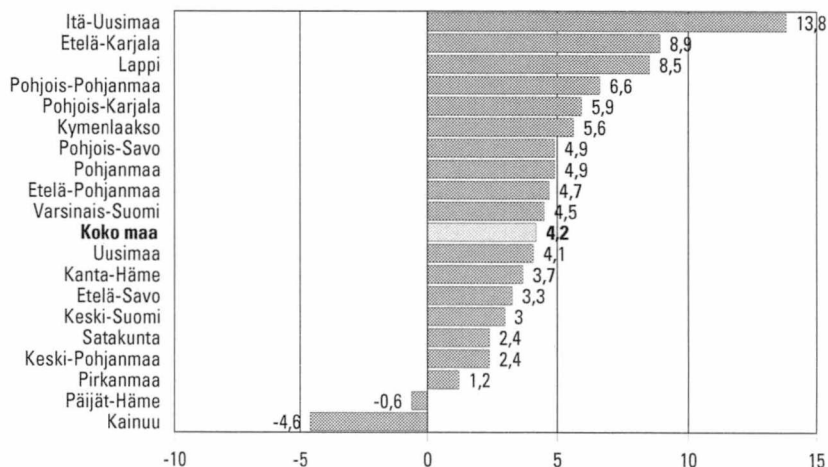
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

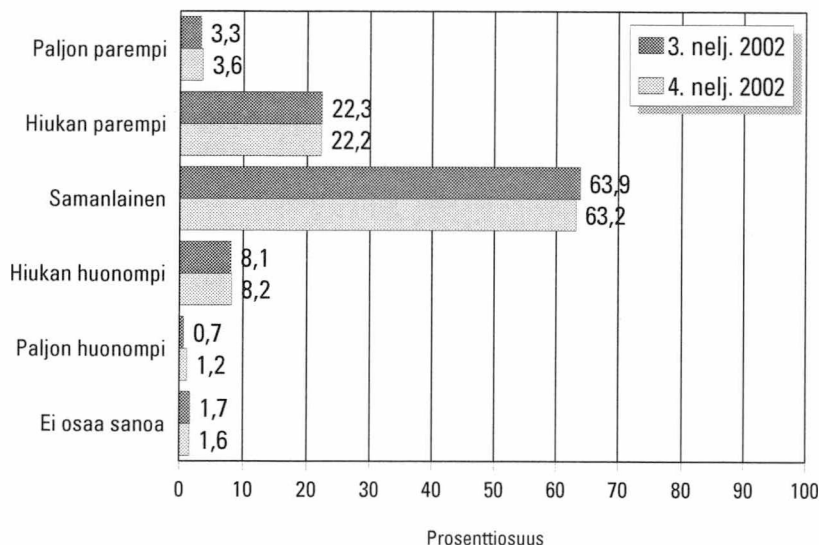
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

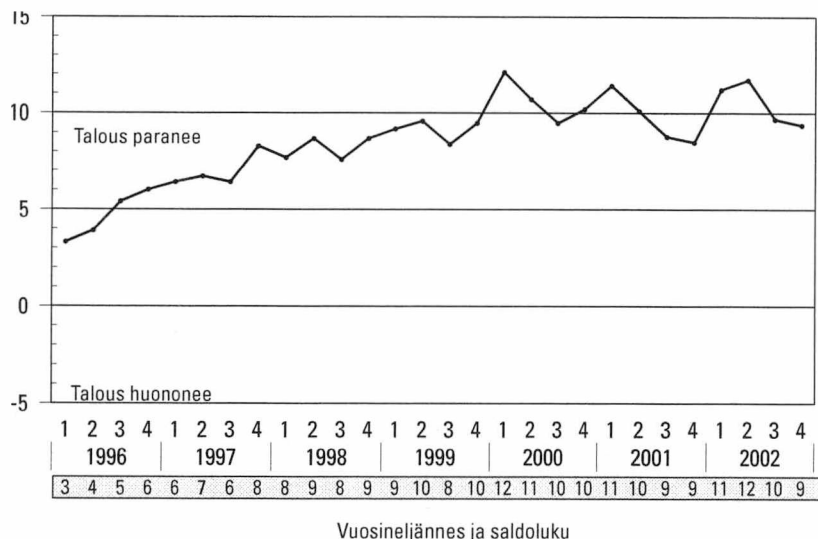
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

7. Oman talouden tilanne

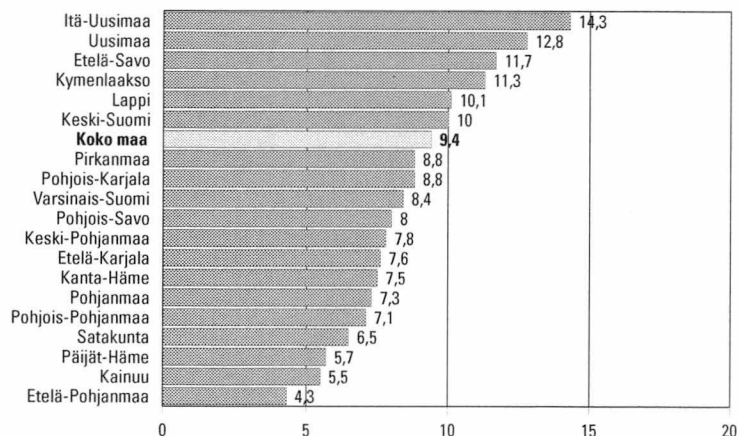
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

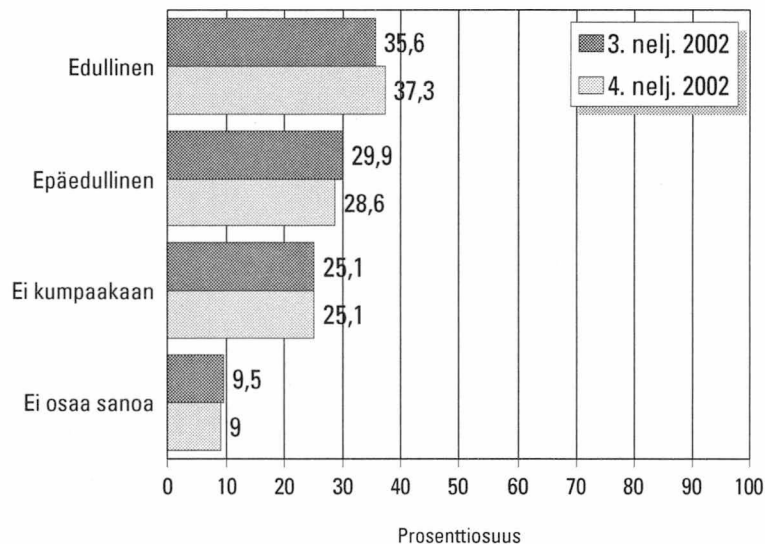
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

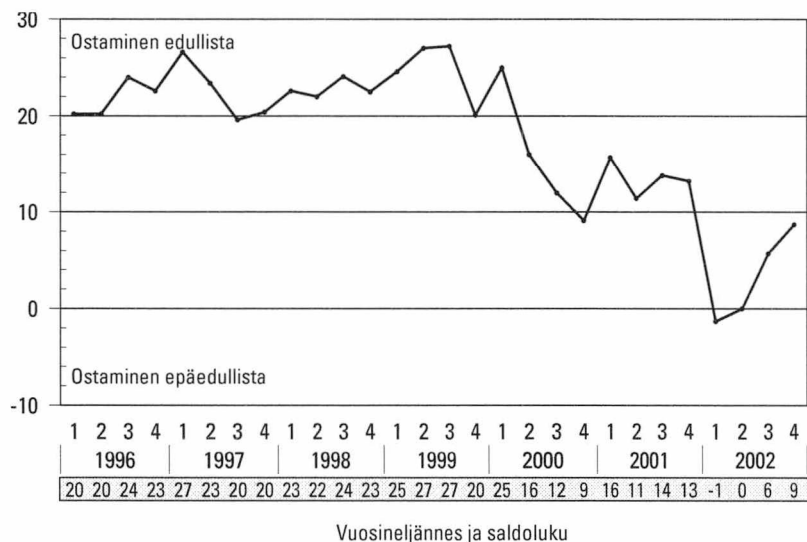
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

8. Ajankohdan edullisuus

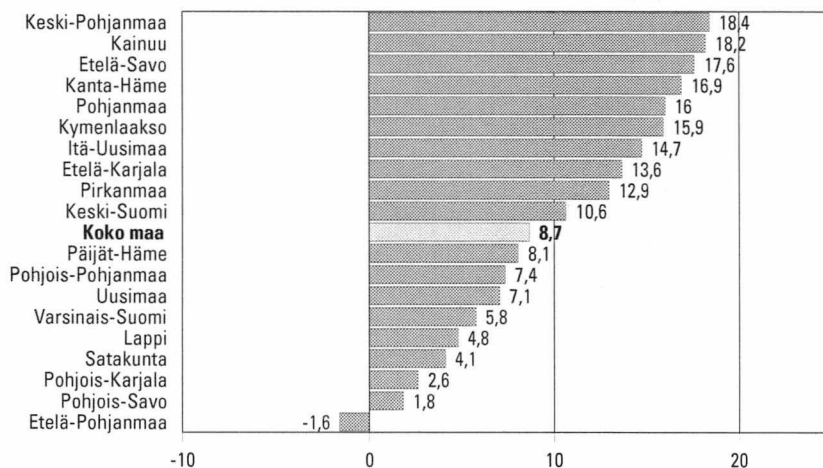
Suurempiin hankintoihin

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

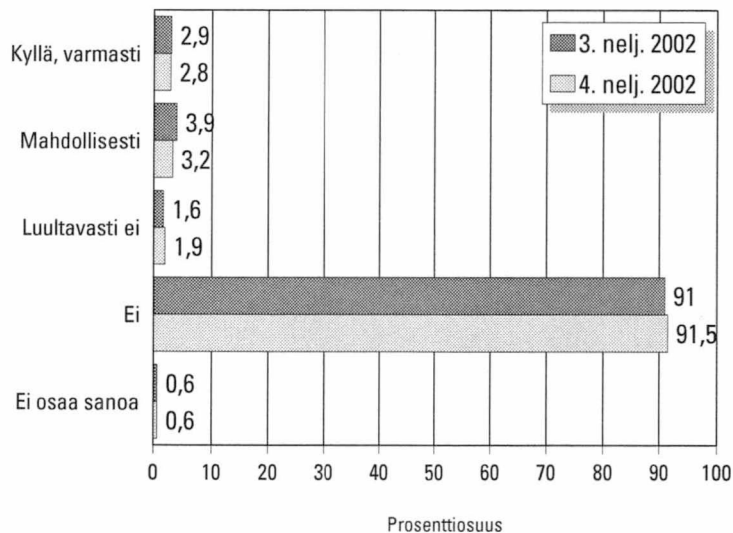
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

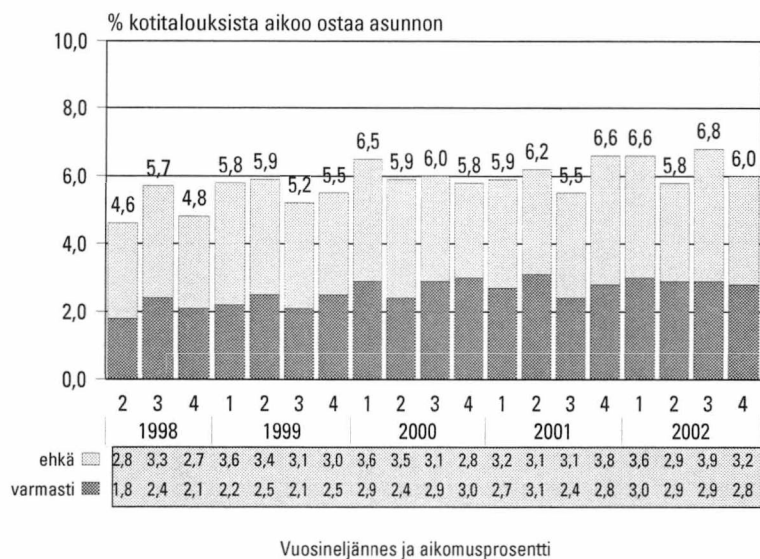
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon

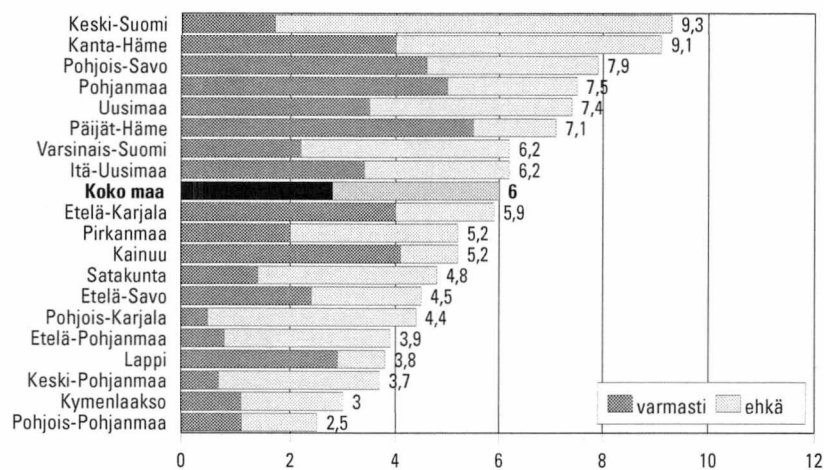
Seuraavien 12 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

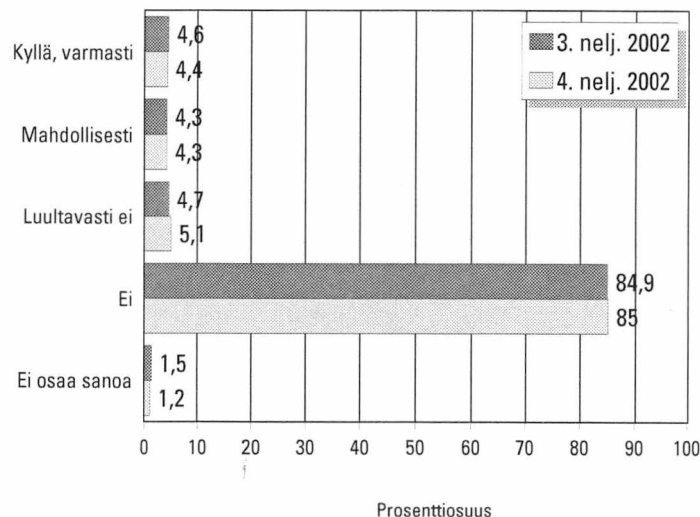
Asunnon ostoaiomukset maakunnittain, 4. neljännes 2002

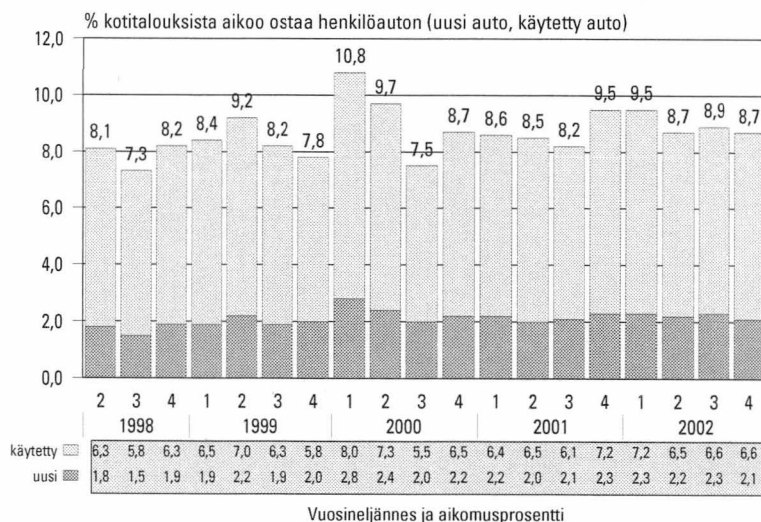
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton

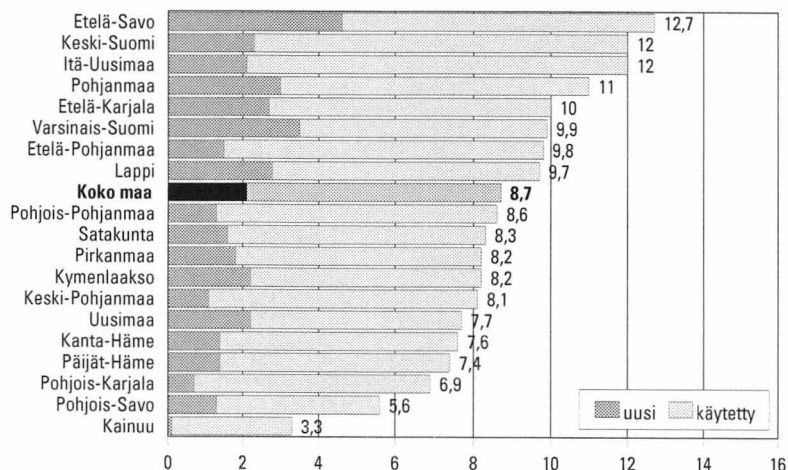
Seuraavien 6 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

Auton ostoaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2002

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä maakunnittain

Seuraavien 6 kuukauden aikana, 4. neljännes 2002

% kotitalouksista aikoo ostaa:

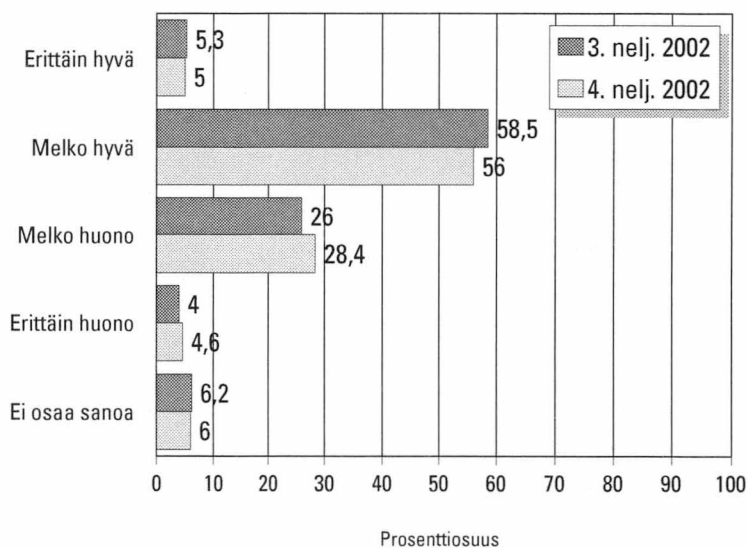
	ASUNNON KORJAUS			KODIN SISUSTUS			VIIHDE-ELEKTRONIIKKA			KODINKONEET		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	24,4	6,3	30,7	33,0	11,8	44,8	24,1	13,3	37,4	12,9	8,8	21,7
Uusimaa	21,4	5,5	26,9	37,2	14,3	51,5	27,5	14,3	41,8	13,4	10,8	24,2
Varsinais-Suomi	23,4	8,2	31,6	35,9	10,7	46,6	20,5	10,3	30,8	13,1	7,7	20,8
Satakunta	27,3	8,5	35,8	33,3	8,5	41,8	20,9	12,3	33,2	11,7	8,3	20,0
Kanta-Häme	27,9	7,6	35,5	31,6	10,5	42,1	22,9	11,3	34,2	16,6	9,8	26,4
Pirkanmaa	28,6	5,3	33,9	31,4	13,6	45,0	22,9	12,6	35,5	13,2	8,7	21,9
Päijät-Häme	26,0	6,4	32,4	25,6	14,3	39,9	21,4	14,9	36,3	13,8	4,8	18,6
Kymenlaakso	30,5	7,3	37,8	28,5	9,9	38,4	17,0	6,9	23,9	8,4	8,3	16,7
Etelä-Karjala	29,9	4,7	34,6	29,9	13,4	43,3	21,5	9,3	30,8	11,4	9,2	20,6
Etelä-Savo	24,8	4,9	29,7	32,5	4,4	36,9	27,6	11,7	39,3	16,8	6,2	23,0
Pohjois-Savo	23,7	4,5	28,2	27,2	7,8	35,0	22,5	13,8	36,3	14,0	7,3	21,3
Pohjois-Karjala	25,4	6,8	32,2	29,8	9,2	39,0	19,0	14,5	33,5	14,5	5,6	20,1
Keski-Suomi	24,0	7,6	31,6	33,6	10,9	44,5	33,2	13,4	46,6	12,0	12,9	24,9
Etelä-Pohjanmaa	26,2	7,0	33,2	29,6	12,3	41,9	21,9	16,6	38,5	9,6	12,3	21,9
Pohjanmaa	21,1	7,2	28,3	24,5	16,3	40,8	27,9	13,2	41,1	11,4	7,3	18,7
Keski-Pohjanmaa	28,6	13,0	41,6	30,1	14,8	44,9	32,2	13,4	45,6	11,3	4,8	16,1
Pohjois-Pohjanmaa	22,8	5,2	28,0	41,4	10,3	51,7	22,8	16,6	39,4	14,3	7,3	21,6
Kainuu	21,3	8,0	29,3	27,8	12,6	40,4	13,8	18,2	32,0	5,0	6,8	11,8
Lappi	21,2	4,9	26,1	27,3	9,0	36,3	22,3	12,2	34,5	10,9	6,7	17,6
Itä-Uusimaa	30,6	6,1	36,7	30,8	7,9	38,7	24,4	13,3	37,7	11,9	5,8	17,7

	KULKUVÄLINE, EI AUTO			HARRASTUSVÄLINEET			KOTIMAAN LOMA			ULKOMAAN LOMA		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	5,5	4,0	9,5	12,6	6,0	18,6	37,9	15,3	53,2	27,7	12,5	40,2
Uusimaa	5,1	5,1	10,2	14,9	8,2	23,1	41,3	13,6	54,9	41,3	14,9	56,2
Varsinais-Suomi	4,1	3,9	8,0	7,7	6,0	13,7	38,5	13,7	52,2	26,3	12,4	38,7
Satakunta	6,6	4,6	11,2	11,1	5,0	16,1	34,1	11,7	45,8	19,3	8,6	27,9
Kanta-Häme	5,8	3,2	9,0	11,2	2,7	13,9	36,0	15,4	51,4	24,0	13,6	37,6
Pirkanmaa	6,4	4,8	11,2	11,5	6,3	17,8	30,5	18,3	48,8	26,7	10,9	37,6
Päijät-Häme	5,1	2,1	7,2	8,6	6,2	14,8	38,0	19,9	57,9	28,5	12,3	40,8
Kymenlaakso	4,7	4,1	8,8	16,5	4,1	20,6	36,6	14,7	51,3	25,8	14,8	40,6
Etelä-Karjala	6,1	1,9	8,0	11,7	3,0	14,7	39,8	14,2	54,0	23,6	13,6	37,2
Etelä-Savo	8,0	1,1	9,1	11,6	4,3	15,9	34,0	19,2	53,2	23,7	10,0	33,7
Pohjois-Savo	6,6	2,7	9,3	11,7	5,4	17,1	39,1	17,5	56,6	19,7	9,2	28,9
Pohjois-Karjala	6,4	4,6	11,0	11,7	2,8	14,5	50,0	12,5	62,5	21,7	5,0	26,7
Keski-Suomi	4,6	2,4	7,0	13,6	7,1	20,7	36,2	14,1	50,3	21,9	13,0	34,9
Etelä-Pohjanmaa	2,0	3,7	5,7	15,7	3,3	19,0	32,4	24,1	56,5	16,4	12,6	29,0
Pohjanmaa	6,1	3,9	10,0	8,1	5,2	13,3	34,0	16,3	50,3	23,0	14,8	37,8
Keski-Pohjanmaa	6,5	10,0	16,5	8,3	6,4	14,7	51,4	17,4	68,8	21,4	16,3	37,7
Pohjois-Pohjanmaa	6,0	3,5	9,5	16,2	5,8	22,0	42,4	14,1	56,5	20,4	11,2	31,6
Kainuu	7,4	8,2	15,6	10,6	5,2	15,8	31,0	14,4	45,4	15,0	7,9	22,9
Lappi	5,7	1,1	6,8	12,4	5,3	17,7	36,4	18,8	55,2	15,1	12,8	27,9
Itä-Uusimaa	4,5	0,9	5,4	14,3	0,6	14,9	28,0	11,7	39,7	27,8	12,7	40,5

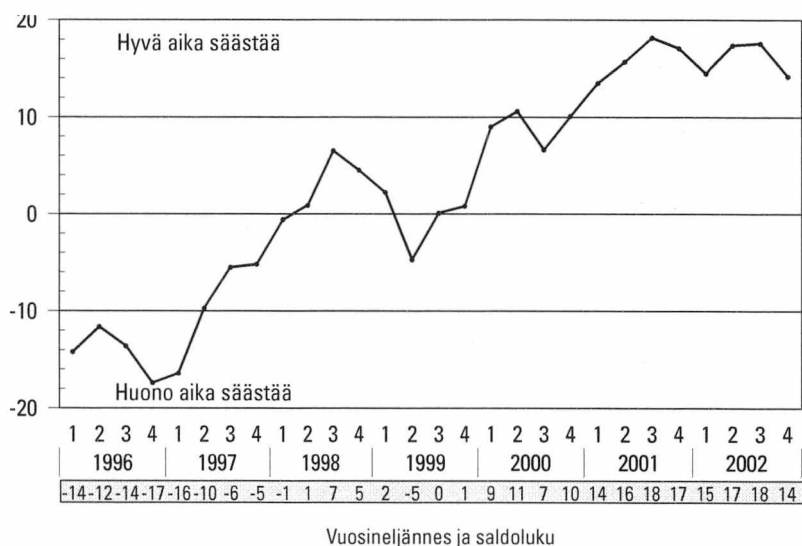
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

12. Millainen ajankohta on

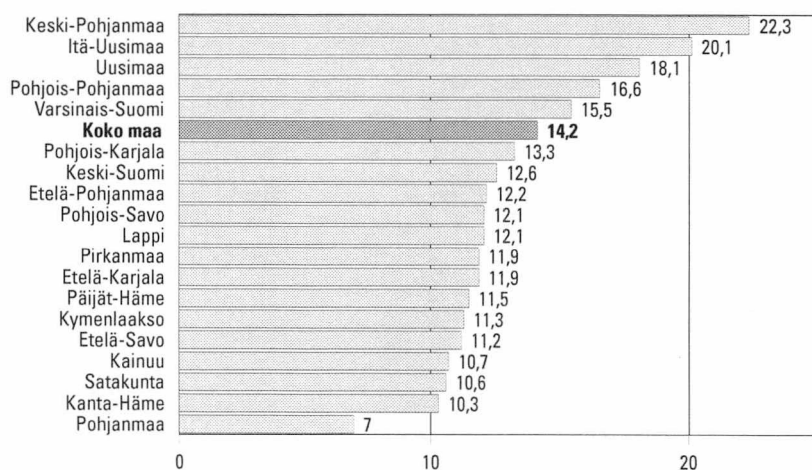
Säästämisen kannalta

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

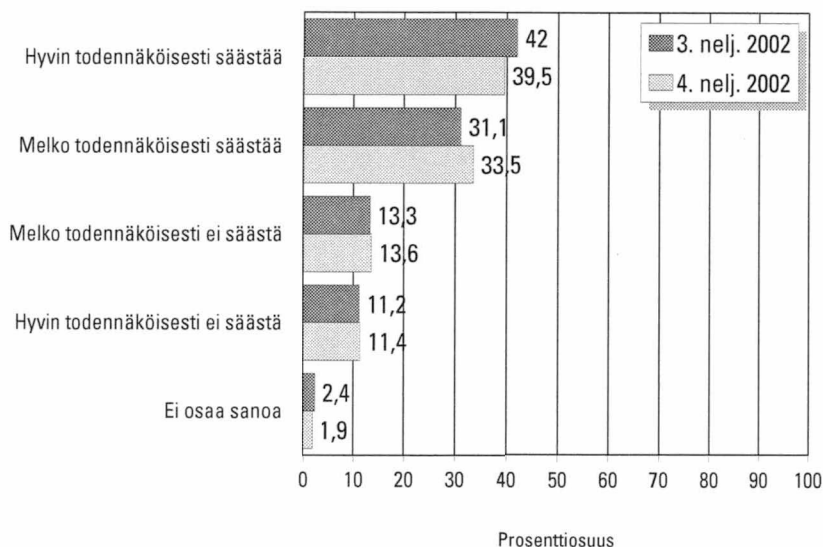
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

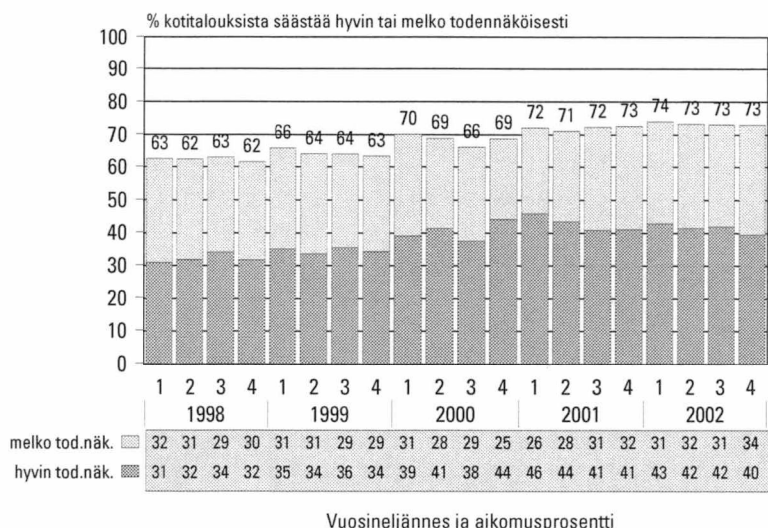
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

13. Kuinka todennäköisesti talous säästää

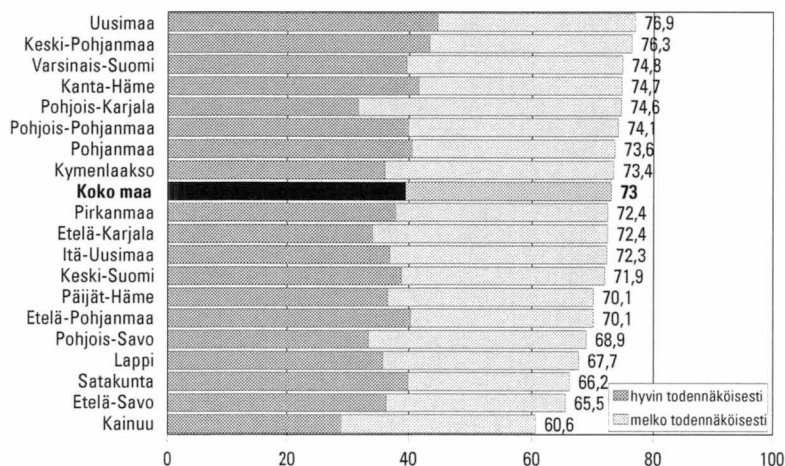
Seuraavien 12 kuukauden aikana

Säästämisaikomus ajankohdasta toiseen

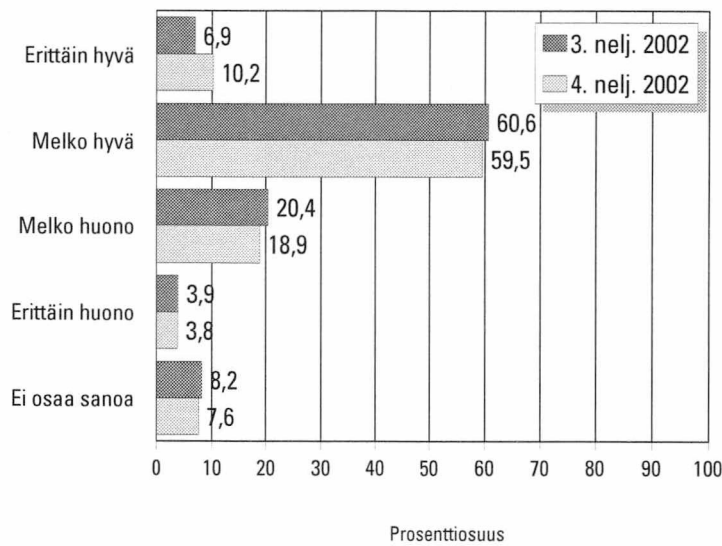
Säästämisaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2002

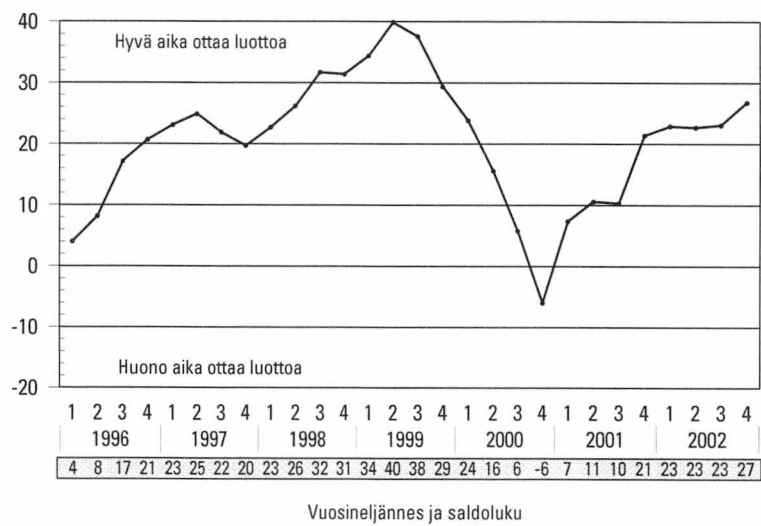
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

14. Millainen ajankohta on

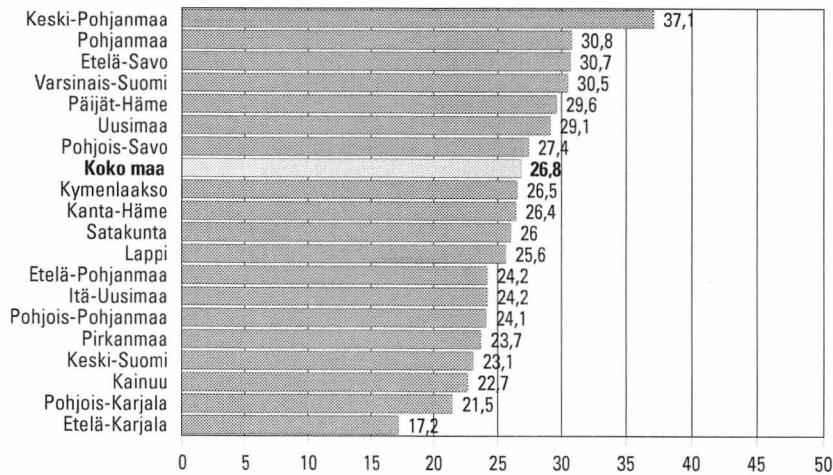
Luotonoton kannalta

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

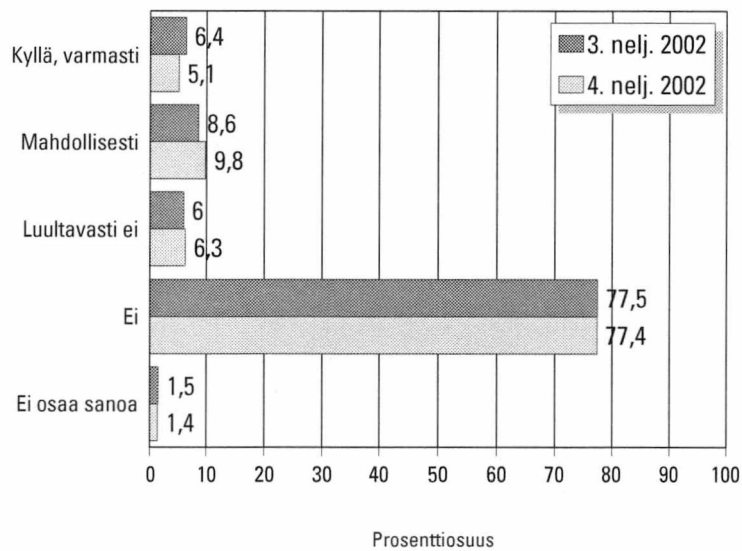
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

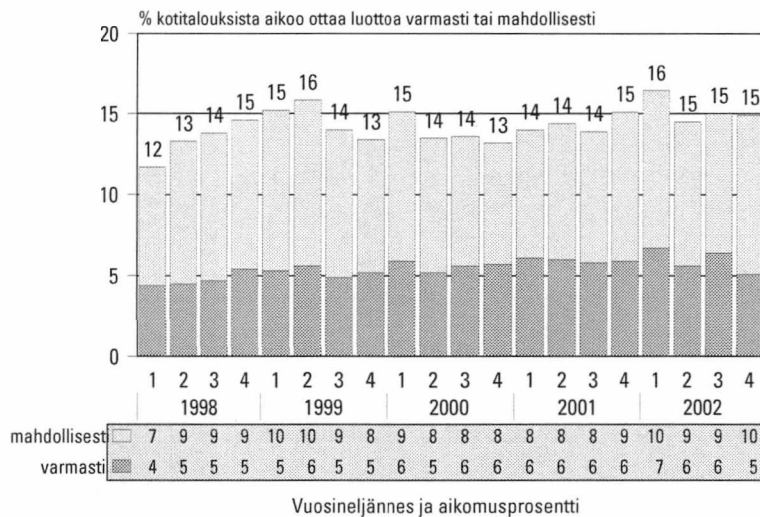
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

15. Aikooko talous ottaa luottoa

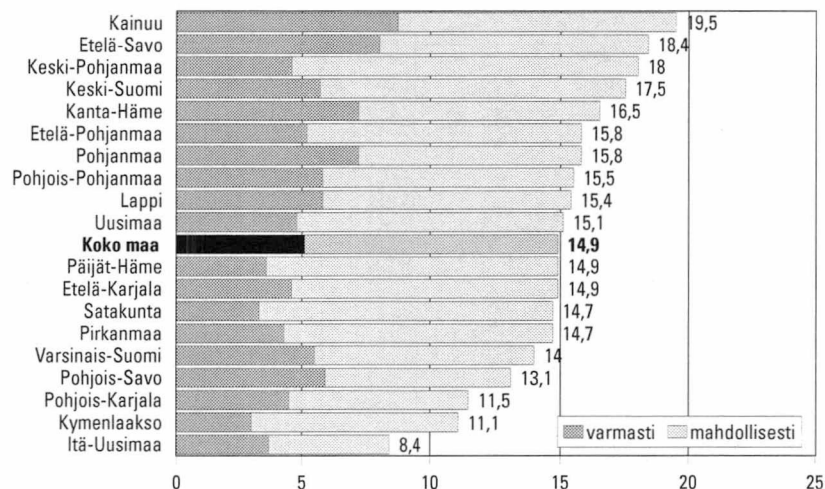
Seuraavien 12 kuukauden aikana

Luoton ottoaikomus ajankohdasta toiseen

Luoton ottoaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2002

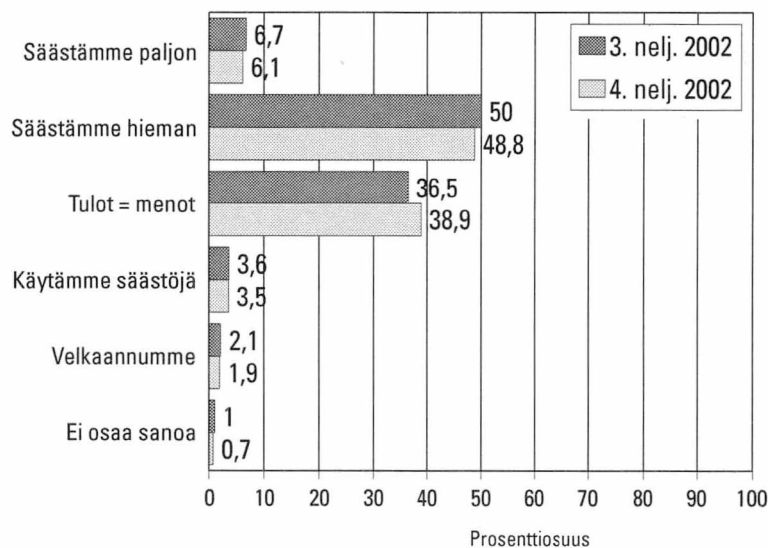

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

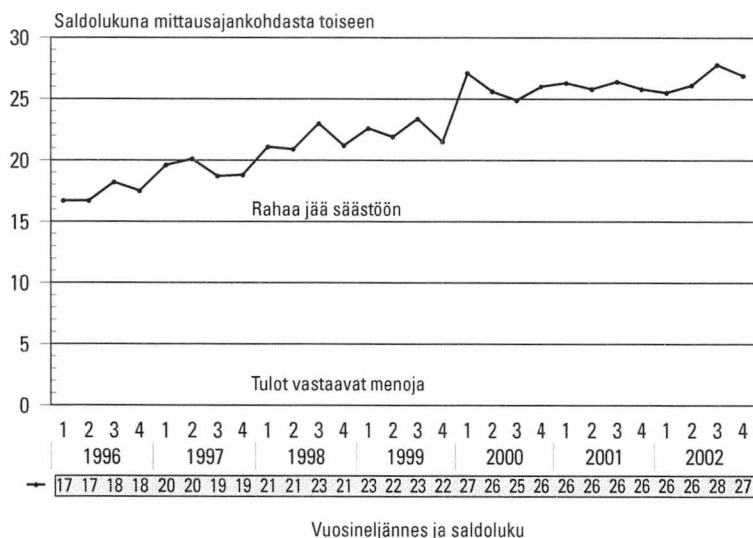

16. Kotitalouden rahatilanne

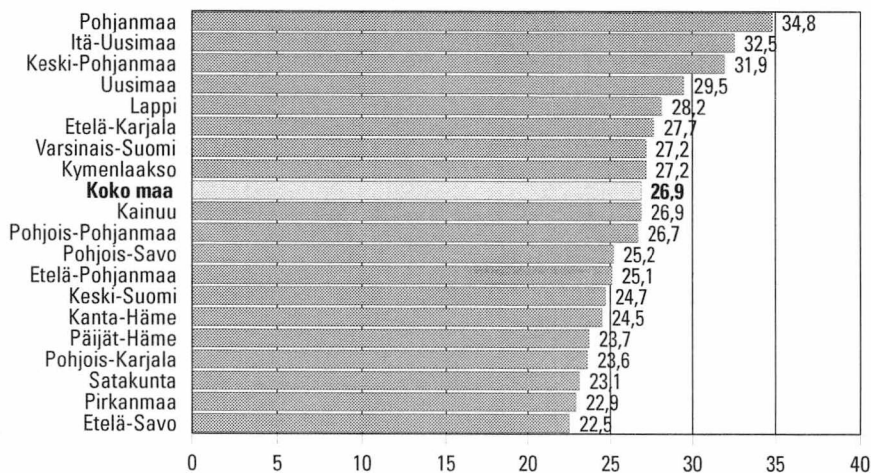
Mikä on nykyinen rahatilanteenne?

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

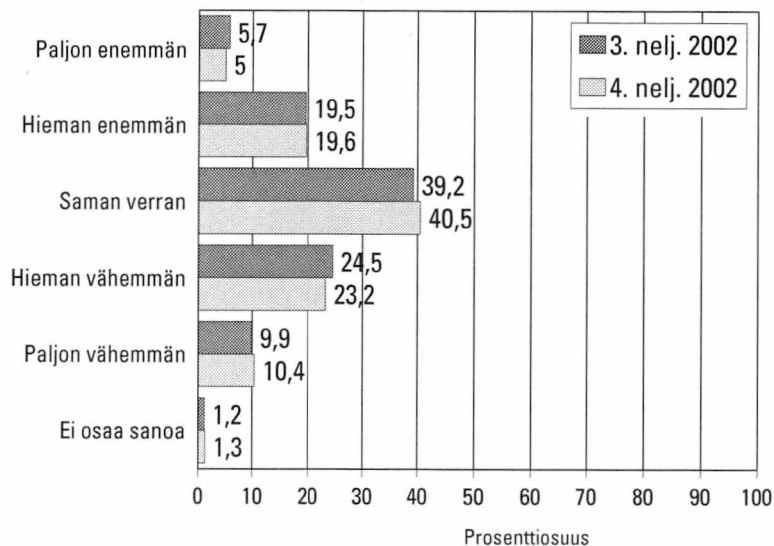
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

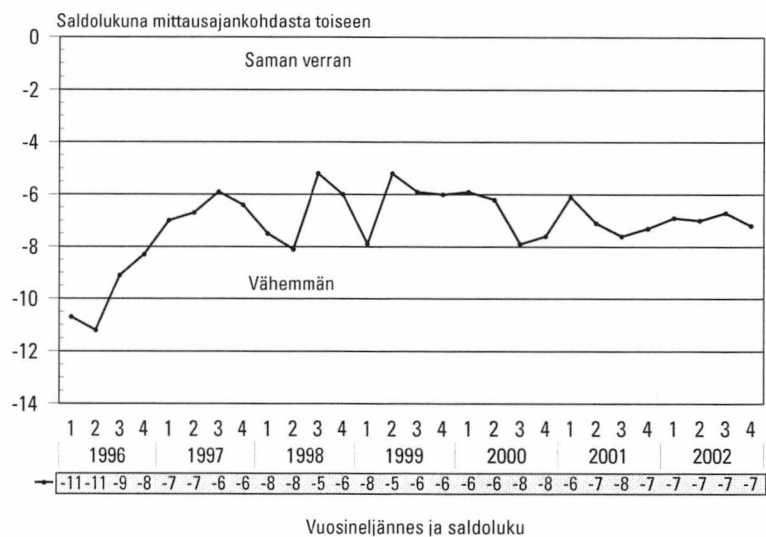
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

17. Rahankäyttö kestotavaroihin

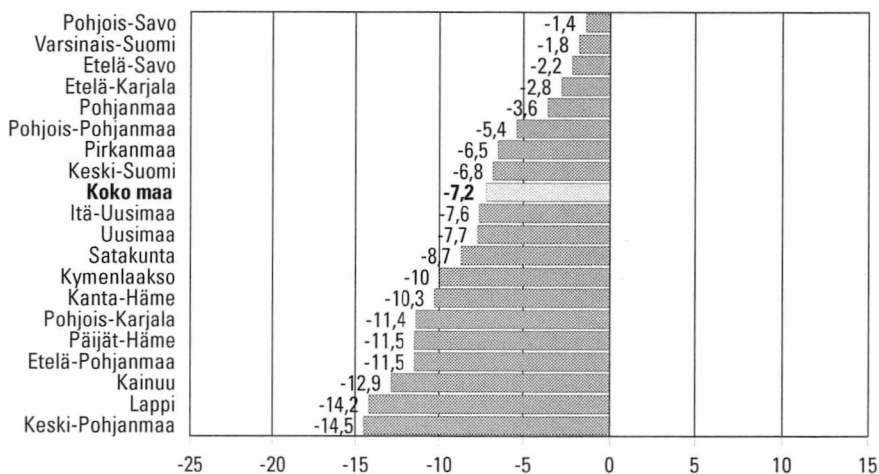
Paljonko rahaa käyttäte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edellisiin 12 kk?

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2002

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Postitus

2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 2003:2
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör –
Director in charge:

Ari Tyrkkö

Tilastokeskus kouluttaa

Tulot ja kulutus alueittain 20.03.2003

– tulo- ja kulutusrakenne ja niiden muutokset

Kurssilla käydään läpi, millaisia kotitalouksia ja kuluttajia koskevia aineistoja on tarjolla aluerakenteen ja -kehityksen tutkimusta varten.

Kurssin pääsisältö:

- kotitalouksien tulot ja tuloerot alueittain
- kotitalouksien kulutusmenot ja niiden erot alueittain
- kuluttajabarometrin alueelliset tiedot
- kuluttajahintojen alueelliset vaihtelut

Kurssi on tarkoitettu aluetietoja käyttäville ja seuraaville sekä alueellisen kehittämisen parissa työskenteleville.

Kurssin hintaan 265 euroa (+ alv 22 %) sisältyy kurssimateriaali, kahvit sekä lounas.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut:

koulutus@tilastokeskus.fi, puhelin (09) 1734 2529, www.tilastokeskus.fi/koulutus